Biz O'nu Çok Sevdik Çünkü O Bizden Biriydi

Prof. Dr. Ali KÖSE

O…

Kızı Fatıma'ya şefkatli bir baba,

Enes'in başını okşayan bir yoldaş;

Kuşu ölen çocuğa başsağlığına giden bir arkadaş;

Yahudi komşusunu hasta yatağında ziyaret eden bir komşu,

"Beni seviyor musun?" diyen eşine, "ilk günkü gibi" diyen bir eş;

Ağlayan torununu kucaklamak için cuma hutbesinden inen bir dede;

Kervan ticaretine katılan bir tüccar;

Bedir'i de Uhud'u da yaşayan bir kumandan;

Medine pazarında ıslak buğday satan tüccara, "Bizi aldatan bizden değildir." diyen bir müşteriydi…

O semavi bir hayat değil, yeryüzü hayatı yaşadı. Baba oldu, dede oldu, komşu oldu. Savaştı, barıştı, şakalaştı.

Mekke müşrikleri arasındaki lakabı Muhammedü'l - Emin'di. Mekke eşrafı Kâbe'yi tamir ediyordu. Hacerü'l-Esved'i tekrar yerine kimin koyacağı konusunda ihtilafa düşmüşlerdi. Sonra dediler ki, Beni Şeybe kapısından ilk geleni hakem tayin edelim. O gelen iki cihan serveriydi. "Muhammedü'l-Emin geldi" dediler. Hem emin hem zeki idi. İhtilafı hemen çözdü. Bir örtü istedi Hacerü'l-Esved'i örtünün üzerine koydurttu ve her kabilenin temsilcisinin örtünün bir ucundan tutmasını istedi.

Cahiliye Mekkesinde haksızlıklara, zulümlere karşı koymak üzere kurulan Hılful Fudûl'ün (Erdemliler Birliği) bir üyesiydi. 20'li yaşlardaydı…

Ebu Cehil elinde bir üzüm salkımıyla karşısına dikildi. "Söyle ya Muhammed bu benim nasibim mi değil mi!" dedi. Kötü niyeti hissetti. Nasibin dese yere atıp ayağıyla üzümü çiğneyecek, nasibin değil dese yiyecekti. "Yersen nasibindir, yemezsen nasibin değildir, ey Ebu Cehil!" dedi.

İlk vahiy geldiğinde şaşkınlık içindeydi. Doğruca Hz. Hatice'ye koştu. Hz. Hatice şu sözlerle teskin etti: "Allah se¬ni hiçbir zaman yalnız bırakmayacaktır. Çünkü sen doğrusun, emanete riayet eder¬sin, akrabanı gözetirsin, merhametlisin ve güzel ahlaklısın." Ne kadar güzel bir övgüydü bu. Bir insanı en iyi eşi tanıyabilirdi ve o eş ne kadar da güzel anlatmıştı onu.

O Eşrefü'l-Enbiya idi. İnsanların en yücesiydi. Hayatını hem bir nebi hem bir insan olarak yaşadı. Onun da hataları vardı, ama o hatalar ilahî ikaza muhataptı. Bir gün Mekke eşrafıyla buluşmuştu. Onların Müslüman olma ihtimalini çok önemsiyordu. Çünkü Mekke eşrafından birilerinin İslamiyet'i seçmesi onun ferahlamasına neden olacak, davasını kolaylaştıracaktı. Bu arada fakir ve âmâ bir sahabe olan Abdullah ibn Ümmü Mektum çıkagelmişti. Mekke eşrafıyla uğraştığı bir anda onun gelmesinden pek hoşlanmamış ve yüzünü ekşitmişti. Bunun üzerine Abese suresi nazil olmuştu. Surenin adını aldığı Abese kelimesi "yüzünü ekşitme" anlamına geliyordu. "Kendisine âmâ geldi diye peygamber yüzünü ekşitti" diye başlıyordu sure. Devamında da âmânın Mekke eşrafından daha kıymetli olabileceğine işaret ediyordu. Hatasını anlamıştı. Artık Abdullah ibn Ümmü Mektum'u her gördüğünde ona iltifat edip ikramda bulunuyor ve "Ey kendisinden dolayı rabbimin beni azarladığı zat, merhaba" diyerek yanına çağırıyordu.

Tebliğ vazifesine Kureyşlileri Safa tepesinin eteklerinde toplayarak başladı. "Ey Kureyş! Şu dağların arkasında size karşı hazırlanan bir ordu var desem bana inanır mısınız?" diye sordu. "Evet" dediler ve eklediler: "Evet, çünkü senden hiçbir yalan söz işitmedik!"

Taif'e gitmişti tebliğ için. Orada kendisini taşladılar. Ama o rahmetle karşılık verdi. "Onlar bilmiyorlar, Sen onları hidayete erdir, Ya Rab!" diye dua etti. Hep Rabbinin rızasını aradı. Taif'ten sonra: "…Ey merhametlilerin en merhametlisi Allah'ım. Sen bana karşı öfkeli değilsen, çektiğim sıkıntı ve zorluklar benim için hiç önemli değil!" diye dua etmişti.

"Onlardan biri, kız çocuğu ile müjdelendiği zaman, öfkelenerek yüzü simsiyah kesilir. Kendisine verilen kötü müjde yüzünden halktan gizlenir. Şimdi onu ya-

O Eşrefü'l-Enbiya idi. İnsanların en yücesiydi. Hayatını hem bir nebi hem bir insan olarak yaşadı. Onun da hataları vardı, ama o hatalar ilahî ikaza muhataptı. Bir gün Mekke eşrafıyla buluşmuştu. Onların Müslüman olma ihtimalini çok önemsiyordu. Çünkü Mekke eşrafından birilerinin İslamiyet'i seçmesi onun ferahlamasına neden olacak, davasını kolaylaştıracaktı.

nında mı tutsun yoksa toprağa mı gömsün? Yazıklar olsun. İzledikleri yol ne kadar da kötüdür." (Nahl, 58-59.) ayeti onun toplumuna inmişti. Ama onun en sevgilisi kızı Fatıma idi.

Hutbe irat ederken torunları mescide geldiler. İçeri girerken birisi düştü ve ağlamaya başladı. Efendimiz hutbeye ara verip torununu kucakladı ve sahabeye dönerek "Kıyamadım yavrucağa" buyurdu.

Hz. Aişe validemiz bir gün "Beni seviyor musun Ya Rasulallah!" diye sordu. Efendimiz, "Kördüğüm gibi ya Aişe" buyurdu. Aişe validemiz arada bir yoklardı Efendimizi "Kördüğüm nasıl gidiyor Ya Rasulallah?" diye. Efendimiz de "İlk günkü gibi ya Aişe, ilk günkü gibi." cevabını verirdi.

Veda Hutbesi'nde, "Kadınlar Allah'ın size emanetidir." buyurdu ve devam etti: "Sakın benden sonra eski sapıklıklara dönüp de birbirinizin boynunu vurmayın... Arap'ın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap'a üstünlüğü yoktur... Faizin her çeşidi kaldırılmıştır... İlk kaldırdığım faiz amcam Abbas'ın faizidir... Kan davaları tamamen kaldırılmıştır. Kaldırdığım ilk kan davası amcazadem Rebia'nın kan davasıdır..."

Özüyle sözü birdi. İslam'ın nasıl yaşanılacağını 23 yıllık nübüvvet hayatıyla sahabeye öğretti, Kur'an-ı Kerim'i somutlaştırdı. Yaşayan Kur'an oldu... "Yarın beni sizden soracaklar, ne diyeceksiniz?" diye sordu. Sahabe-i kiram hep birden şöyle dediler: "Allah'ın elçiliğini ifa ettiniz, vazifenizi hakkıyla yerine getirdiniz, bize vasiyet ve nasihatte bulundunuz, diye şahadet ederiz!" Bunun üzerine şehadet parmağını kaldırdı ve "Şahit ol ya Rab! Şahit ol ya Rab! Şahit ol ya Rab!" buyurdu.

Rabbin şehadetiyle, rızasıyla hitam bulan bir hayat... Rasulüllah'ın, Habibullah'ın hayatı. Vahye muhatap olan en sevgili kulun hayatı... "İslam peygamberi"nin hayatı...

Bilmeye, hissetmeye, tatbik etmeye en fazla muhtaç olduğumuz hayat... Âlemlere rahmet olan bir hayat, tüm insanlığa model olan bir hayat...

Toplumumuzun peygamber sevgisi her türlü kıyasın ötesinde eşsiz bir aşktır. Bizim bir sütçümüz var. Hafta sonları bize süt getirir. İsmi de Muhammet. Yine bir hafta sonu geldi. Kapıyı açtım, sütü aldım. "Muhammet Abi" dedim, "haftaya süt getirmeyin, biz umreye gideceğiz." Bir anda gözlerinden yaşlar süzüldü ve yutkunarak, "Efendimize selam götürün." dedi.

Biz onu çok sevdik. Onu çok sevenler, naatlar, beyitler, dizeler yazdılar hakkında... Ama şu anonim beyte kulak verin ne olur:

"Basmasa mübarek kademin ruy-i zemine

Pak itmez idi kimseyi hâk ile teyemmüm."

"Ey Rasûl, senin o mübarek ayağın yeryüzü toprağına değmeseydi,

Hiç o toprakla yapılan teyemmüm abdest yerine geçer miydi?"

En Güzel Öğretmen: Hz. Peygamber (s.a.s.)

Elif ERDEM

Abdullah b. Amr'dan rivayet edildiği üzere Rasulüllah şöyle demiştir: "Ben ancak muallim olarak gönderildim…" (İbn Mace, Sünnet, 1.)

"Allah Rasulü ile birlikte namaz kılıyorduk. Cemaatten biri aksırınca ona 'Yerhamükâllah' (Allah sana merhamet etsin!) dedim. Birden herkes bana doğru ters ters baktı. 'Ne oldu yahu! Neden bana öyle bakıyorsunuz!' dediğimde ise elleriyle dizlerine vurmaya başladılar. Beni susturmak istediklerini anlayınca sinirlendim ama sustum. Rasulüllah (s.a.s.) namazı bitirdi. Anam babam uğruna feda olsun! Ne bundan evvel ne de sonra ondan daha güzel öğreten bir öğretmen gördüm! Vallahi bana ne surat astı ne vurdu ne de beni azarladı. Sadece şöyle dedi: 'Bu, namazdır. Namaz kılarken konuşulmaz. Namaz, tesbih, tekbir ve Kur'an okumaktır.'" *(Müslim, Mesacid, 33.)*

Sahabeden Muaviye b. Hakem es-Sülemi, namazda konuşulmayacağını böyle öğrenmişti Rasulüllah'tan. Daha pek çok sahabinin buna benzer anıları vardı. Zira Hz. Peygamber'in bütün ömrü eğitim öğretimle geçmişti. İnsanların âdeta insanlığını unutmuş olduğu, ahlaki değerlerin yozlaştığı, cehaletin hükümranlığını ilan ettiği bir zaman diliminde Rabbimiz onu hidayet rehberi olarak seçmiş ve ilahi hitabında şöyle buyurmuştu: "Kendi aranızdan, size ayetlerimizi okuyan, sizi her kötülükten arındıran, size kitap ve hikmeti öğreten, ayrıca bilmediklerinizi de öğreten bir peygamber gönderdik." *(Bakara, 2/151.)* Bu doğrultuda "Ben ancak muallim olarak gönderildim…" *(İbn Mace, Sünnet, 1.)* diyen Hz. Peygamber, "Rabbinin yoluna, hikmetle, güzel öğütle çağır." *(Nahl, 16/125.)* ayetini düstur edinerek tatlı dili, güler yüzüyle her zamanda ve her mekânda bu görevi yerine getirmenin gayreti içerisinde oldu.

Yanındakilerin ezberleyebileceği kadar yavaş ve açık seçik konuşurdu Allah'ın Rasulü, kelimeler dudaklarından tane tane dökülürdü. *(Tirmizi, Menakıb, 9.)* Gerek gördüğünde sözlerini tekrar eder, sabır ve teenniyle hareket ederdi. İnsanlara bıkkınlık verme endişesiyle sürekli vaaz etmek yerine onlara hitap etmek için en uygun zamanları gözetirdi. *(Buhari, İlim, 11.)* Kimi zaman geçmiş kavimlerin başından geçen kıssalarla kimi zaman, "Mümin, yeşil ekine benzer." *(Buhari, Tevhid, 31.)* sözündeki gibi ilgi çekici mesellerle vermek istediği mesajın etkileyici ve kalıcı olmasına çabalardı. "Müflis kimdir bilir misiniz?" gibi sorularla başlardı bazen sohbetine. Böylece bütün dikkatleri üzerinde toplar, muhataplarının zihinlerini anlatacağı ko-

nuya hazır hâle getirirdi. Görsel öğelere yer verir, beden dilini çok iyi kullanırdı. İslam hakkında kendisinden bilgi almaya gelen genç topluluğuna, "Benim nasıl namaz kılar olduğumu gördünüzse, öylece namaz kılınız." diye tembihlemiş *(Buhari, Ezan, 18)*; başka bir seferinde de insanın emelleri, dünyada başına gelen sıkıntılar ve eceli arasındaki münasebeti kuma şekiller çizerek izah etmişti. *(Buhari, Rikak, 4.)* Kendisine yöneltilen soruları muhatabının durumunu göz önünde bulundurarak cevaplar, kolaylık prensibiyle hareket ederdi. Ramazan ayında işlediği bir suçtan dolayı pişmanlık duyan Seleme b. Sahr, durumunu yakınlarına anlattığında onların sert tepkileriyle karşılaşırken Allah Rasulü'ne vardığında onun kendisiyle istişare ederek hatasına kefaret olacak en uygun yolu göstermesi üzerine yakınlarına şöyle demekten kendini alamamıştı: "Ben sizde dar görüşlülük ve anlayışsızlık; Rasulüllah'ta ise hoşgörü ve anlayış buldum." *(Ebu Davud, Talak, 16-17.)* Hoşgörülü olmak Rasulüllah'ın öğreticiliğinde en belirgin özellikti. Mescide bevleden bir bedeviyi dahi kızmadan uyarmış *(İbn Mace, Taharet, 78.)*, öfkeyle adamın üzerine yürüyen ashabını, "Siz kolaylaştırıcı olarak gönderildiniz, zorlaştırıcı olarak değil." *(Tirmizi, Taharet, 112.)* sözleriyle sakinleştirmişti. Ciddi bir hata yapıldığını gördüğünde veya haber aldığında dahi kimseyi rencide etmezdi Allah'ın Rasulü. "Bazı kimselere ne oluyor ki…" *(Müslim, Fedail, 127.)* diye isim vermeden söze başlar, yapılan hatayı dile getirir; kişiler üzerinde değil olaylar üzerinde dururdu. Rahmet elçisi, çocuklara ve gençlere öğretirken daha da müşfik davranırdı. "Yavrucuğum…" diye başlardı çoğunlukla hitabına, kimi zaman başlarını okşar *(Ebu Davud, Salat, 28.)* sevgi ve muhabbete dayalı bir ilişki kurardı onlarla. Kendi hatalarını fark edip düzeltmelerini sağlar aşırı tepkiler verip onları kendinden uzaklaştırmazdı. Bir defasında zina etmek istediğini söyleyen bir gence "Sen, annenle zina edilmesini ister misin?" diye sormuş, gencin, "Elbette istemem." cevabına karşılık aynı soruyu kızı, halası, teyzesi ve kız kardeşi için ayrı ayrı sormuştu. Her seferinde "hayır" yanıtını alan Rasulüllah gence, "hiç kimsenin kendi annesiyle, kızıyla veya başka bir yakınıyla zina edilmesinden hoşnut olmayacağını" söylemiş ve günahlarının affı için dua etmişti. *(İbn Hanbel, V, 256-257.)*

Yirmi üç yıllık peygamberliği süresince Allah Rasulü, ilahî mesajları ashabına "bir babanın evladına öğrettiği gibi" *(Nesai Taharet, 36.)* şefkat ve samimiyetle öğretti. En önemlisi yaşayarak öğretti, somut bir örnekliğe dönüştürdü tüm ilahî mesajları. Önce kendisi inandı anlattıklarına ve önce kendisi uyguladı bütün emir ve yasakları. Sonra onlardan bekledi. Ölümün yokluk olmadığını öğretti onlara, insanların Allah katında eşit ve kardeş kullar olduğunu söyledi. Üstünlüğün takvada olduğunu, Allah ve Rasulü'nün sevgisinin her şeyden önce olduğunu vurguladı. Tabiattaki her şeyin Allah'ın varlığına bir delil olduğunu, O'nun izni olmadan yaprağın dahi kımıldamayacağını anlattı. Böylece zihinlerini inşa etti önce ve sonra ruhlarını olgunlaştırdı, hem dünyalarını hem de ahiretlerini imar edecek güzelliklerle eğitti onları. En yüksek ahlaki meziyetlerden tuvalet adabı gibi en basit mevzulara kadar hayatın her alanını kuşatacak bilgilerle donatarak onları medeniyetin zirvesine taşıdı, dahası gelecek nesillere örnek bir toplum oluşturmalarını sağladı.

MERHAMET EY!

Dr. Ülfet GÖRGÜLÜ

Başlarken: Hâl-i pürmelalimizin resmini çekmek

"De ki: Yeryüzünde dolaşın da suçluların sonunun nasıl olduğuna bir bakın." (Neml, 27/69.)

İnsanlığı yani kendimizi seyrediyoruz fotoğraf karelerinde. Yaratan tarafından özümüze yerleştirilmiş olan merhametten her geçen gün uzaklaşıyor olmanın ıstırabı yansıyor yüzlerimize.

İnsanlık olarak bugün artan hayat standardına rağmen dünyamızı kuşatan bir hiddet ve şiddet girdabında boğulmaktayız. Gün geçmiyor ki medyada katliam ve cinayet haberleri yer almasın. Anne babasını öldüren evlat, evladını katleden anne babalar, kadına uygulanan şiddet ve bir adım ötesinde cinayetler, toplu katliamlar, yurtsuz, yuvasız bırakılmış insanlar, mülteci mezarlığına dönen denizler, kıyıya vuran minik bedenler maalesef sıradanlaşmış durumda.

Yine bu fotoğrafta; uyuşturucu ve alkolün pençesinde perişan olmuş gençler, meskenleri sokak olan, türlü istismara maruz kalan çocuklar, nefretin, yalnızlık ve terk edilmişliğin mağduru yaşlılar var. Yani biz varız.

Canlı Kur'an olabilecek donanıma sahip kılınmışken canlı bombaya dönüştürülen insanlar görüyoruz bu karede. Merhamet hırsızlarının soygununa uğrayıp insanlığından yoksun bırakılanlar... Felsefesini, "insanı öldürmek" üzere kuran ideolojilerin esir aldığı bilinçler, vicdanlar...

Merhamet ey!

Bütün bu tablolarda vicdan ve insaf sahibi her şahsın alacağı dersler olduğu muhakkaktır. Bu manzara karşısında anlamlı bir algının, bilincin oluşması için merhametle bezenmiş bir gönüle ihtiyaç olduğu da açıktır. Rasulüllah Efendimiz merhametin, insafın, vicdanın hangi gönüllerde mekân tutacağı konusunda bizlere ışık tutup yol gösteriyor.

"Merhamet ancak kalbi katılaşmış, inançsız bedbahtların kalbinden kaldırılmıştır." (Hakim, Müstedrek, no: 7632.)

Merhametsizliğin sebepleri: Bize ne oldu?

"Başınıza her ne musibet gelirse kendi yaptıklarınız yüzündendir. O yine de çoğunu affeder." (Şura, 42/30.)

İnsan fıtratına kodlanan ve eğitimle gelişip kök salan merhamet duygusu çekilince gönüllerden, insan hem Rabbinden uzaklaşıyor hem insanlığından. Kalbi besleyen merhamet pınarları bir kez kurumaya görsün o zaman ne doğa, ne hayvan ne insan tanıyor vahşetin sınırları.

Yüce Allah'ın; "Kendinizi ve ailenizi yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun." (Tahrim, 66/6.) uyarısının hikmeti yeniden tazeleniyor vicdanlarda. Zira merhametten yoksunluk şiddeti ve zulmü intaç ediyor. Zulmün ateş olduğu malum. Kendisi ateş olan insan ailesini ve çevresini de yakıyor maalesef.

"Dikkat edin! Bedende bir et parçası vardır ki, bu parça işe yarayışlı olursa bütün beden yarayışlı olur; bozuk olursa bütün beden bozulur. Dikkat! O da kalptir." (Müslim, Müsakat, 107.) uyarısıyla Rasulüllah Efendimiz kalbin olumlu ya da olumsuz düşünme ve davranmada ne derece merkezi bir konuma ve fonksiyona sahip olduğuna dikkatimizi çekmektedir.

Modern zamanların insana zerk ettiği egoizm, hedonizm, narsisizm gibi marazi hâller, beraberinde ahlaki kaygıları bertaraf eden rekabeti getiriyor. Oysa şu bir gerçek ki; "Yabanıl doğada hayvanlar arz ve talep kanunu altın-

da rekabet içinde yaşayabilirler, insanların ayrıcalığıdır adaletin ve merhametin kanunları altında yaşamak." *(Kemal Sayar, Merhamet, İst. 2010, s. 146.)*

Çağımızda din, dil, ırk, cinsiyet, kültür gibi aidiyet ve farklılıklar zenginliği çağrıştıran birer ayet olmaktan çıkıp ötekileştirmeye evriliyor. Rahmani uyarılar yerine nefsani/negatif uyarıcıların saikiyle insan algıları bozuluyor, insanlık adeta kabuk değiştiriyor. Ahlakilik ve iyilik erozyona uğruyor. Bu hengâmede; "gemisini kurtaran kaptan oluyor", "merhametten maraz doğuyor."

Bugün gelinen noktada realite gösteriyor ki; asıl maraz merhametsizlikten neşet ediyor. Heva ve hevesler ilahlaştırılıp, sorumluluk ve fedakârlıklar başkalarına devrediliyor. Merhamet eli uzatmamız gereken bu sorunlar karşısında kendimizi haklı çıkaracak bir mazeretimiz her zaman var. Sosyal devlet olgusu huzur evleri, aş evleri, bakım evleri, çocuk yuvaları ile birilerimizin üstünden attığı yükleri nasılsa yükleniyor. Bu durum yüreğimize su serpiyor.

Şiddet neredeyse insanlığın ortak dili hâline geldi. Fiziksel, duygusal, ekonomik hangi türden olursa olsun şiddet, çoğu defa sorun çözmenin ilk seçeneği ve sıkıntılarla baş etmenin en bilindik yolu olmaya doğru ilerliyor. Merhamet gibi şiddet de öğrenilen bir davranış biçimidir. Şiddet bulaşıcıdır. Şiddet olaylarının görünürlüğü arttıkça, buna meyilli insanlar da şiddeti açığa çıkarma eğilimi göstermekteler. Bugün küçük büyük her yaştan insanımız internet oyunları, çizgi ve dizi filmler, şiddeti seyirlik malzemeye dönüştüren programların kuşatması altında.

Bütün bunlar bireysel ya da toplumsal tehlike olmanın ötesine geçip küresel tehdit hâlini almış durumda. Bu itibarla merhametsizlik âdeta çağın bulaşıcı hasta-

Merhamet için aşk lazım. Yaratandan ötürü yaratılanı hoş görebilecek latif bir görüş lazım. Varlığı, Hakk'ın esma, efal ve sıfatının tecelli aynasından seyreyleyip, O'nun hatırına hoş görüp sarmalayabilmek lazım.

lığı gibi kıtalar geziyor. Dünya, merhametsizlik salgınına karşı topyekûn bir duruş sergilemekten çok uzak. İnsanlıktan sınıfta kalmak üzereyiz. İnsan insanın kurdu oldu maalesef. Melekleri haklı çıkarmak için yarıştı adeta şiddette *(Bakara, 2/30.)*, Yaratanını incitme pahasına. Silahlanmaya ayrılan bütçeler merhamet dağıtmaya ayrılabilseydi keşke...

Çözüme doğru: Merhamet merhemini kullanmak

"Sonra da iman edenlerden olup birbirine sabrı tavsiye edenlerden ve birbirine merhameti tavsiye edenlerden olanlar var ya işte böyleleridir erdemliliğe erişmiş olanlar." *(Beled, 90/17-1.8)*

Bugün kalplerin pasını silmek, şiddet ve zulmün gönüllerde açtığı yaraları tedavi etmek için topyekûn bir yürek terbiyesine ve merhamet seferberliğine ihtiyaç vardır. Geçmişin günahlarını bağışlatmak ve geleceği aydınlık kılmak için ilahî rahmet ve nebevi merhamet gerekli hepimize. Kur'an ve sünneti bir kez daha bu perspektiften okumaya koyulmalıyız. Kur'an-ı Kerim kalbin hastalıklarından bahsederken; kalp gözünün kör olmasına *(Hac, 22/46.)*, kalbin katılaşmasına *(Bakara, 2/74.)*, kilitlenmesine *(Muhammed, 47/24.)*, hastalanmasına *(Bakara, 2/10.)* ve nihayet mühürlenmesine *(Casiye, 45/23.)* dikkatlerimizi çeker. Bu manevi hastalıkların tedavisinde en etkili ilaç merhamet olacaktır.

Merhamet bütün ahlaki erdemleri mündemiç bir gönül serveti, insanlık sermayesidir. Ana kucağı gibidir merhamet, tüm ahlaki ve insani güzellikleri kuşatır. Merhamet sevmektir, paylaşmaktır, affetmektir, hoş görmektir. Ve "rakiku'l-kalp/ yufka yürekli" olabilmektir. Yılanı deliğinden çıkaracak kadar tatlı bir dili, sevgi dilini iletişim dili yapabilmektir yeryüzünde. Ehliirfanın; "Eşyayı dahi incitme!" prensibini varlıkla ilişkimizin merkezine koyabilmektir merhamet. Evet, sıradan bir acıma duygusu değildir o. Ancak başkasının acısına dokunamıyorsak ya da o acı bize değmiyorsa merhametten söz edebilir miyiz?

Merhamet için aşk lazım. Yaratandan ötürü yaratılanı hoş görebilecek latif bir görüş lazım. Varlığı, Hakk'ın esma, efal ve sıfatının tecelli aynasından seyreyleyip, O'nun hatırına hoş görüp sarmalayabilmek lazım.

lerhamet dokunduğu yere hayat :rir, toprağa, çiçeğe, hayvana ve ıphesiz insana. Girdiği yeri cen-ete çevirir. Tüm varlığa ama en ık insana yakışır. Kâinat kitabının :zhibidir merhamet. Hiçbir varlığı ıcitmemek ve hiçbir kimseden in-nmemek bilgeliğine erebilmektir.

lerhamete hava kadar, su kadar, ‹mek kadar muhtacız. Önce ken-dimizden başlamalıyız merhamet göstermeye. Gönlümüzü nefsani duygu ve şeytani vesveselerin iş-galinden kurtarmalı, öfkeyi, kini, hasedi, intikamı, nefreti lügatimiz-den ve hayatımızdan çıkarmalıyız. Çocuklarımıza; vurup düşürmenin değil, tutup kaldırmanın, "bana ne" duyarsızlığı yerine "bana dü-şen ne/ne yapmalıyım" hassasiye-tini göstermenin, çok güçlü, çok başarılı olmayı empoze yerine, çok merhametli olmayı öğretebilmenin eğitimiyle uğraşmalıyız. Erdemin ve başarının rekabet ve bencillikte değil, merhamet ve iyilikte gizli ol-duğunu bilmeli yavrularımız.

"Yerdekilere merhamet eyleyin ki size de merhamet eylesin gökte-kiler." *(Ebu Davud, Edeb, 58.)* buyuran Kutlu Nebi'den asırlar sonra bugün O'na iman etmiş gönüller, közün-den yeniden tutuşturmalı merha-meti. Şefkat mührü vurmalı yaşa-dığı yerlere, rahmet izleri bırakmalı ardında. Besmeleyle doğmalı, bes-meleyle yaşamalı, besmeleyle veda etmeli hayata.

İslam bizden rahmetle kuşatılmış bir gönül sahibi olmamızı istiyor. *(Fetih, 48/29.)* Geliniz merhameti, şi-razesi dağılmış kitaplarda yazılı bir kelime olmaktan çıkaralım. Yerle-ri, gökleri, melekleri rahmetimize şahit tutalım. Şehrin duvarlarını merhamet resimleriyle donatalım, çocuklarımızı merhamet öyküleriy-le büyütelim, ümitsizlikle kararan kalpleri merhamet güneşiyle aydın-latalım. Üstat Necip Fazıl'ın dediği gibi, sökelim sahte su borularını, ev ev merhamet şebekesi kuralım.

Okşanmadık yetim, doyurulmadık aç, giydirilmedik çıplak, dokunul-madık dertli yürek bırakmayalım. Gelin âlemlere rahmet Rasulümü-zün manevi huzurunda O'nu rah-metiyle yaşatmaya söz verelim ve merhamet duasına "amin" diyelim:

"Allah'ım! Senin katından öyle bir rahmet istiyoruz ki, o rahmet va-sıtasıyla kalbimizi doğru yola ilet." *(Tirmizi, Daavat, 31.)*

ÜMMETİN BİLGESİ:
ABDULLAH B. ABBAS

Hale ŞAHİN

Allah Rasulü bir defasında bineğinde arkada oturan Abdullah b. Abbas'a şöyle nasihatte bulunmuştu: "Delikanlı! Sana bazı şeyler öğreteceğim. Allah'ı gözet ki Allah da seni gözetsin. Allah'ı gözet ki Allah'ı (daima) yanında bulasın. Bir şey istediğinde Allah'tan iste! Yardıma muhtaç olduğunda Allah'tan yardım dile! Şunu bil ki bütün insanlar sana fayda vermek için toplansa Allah'ın takdiri dışında sana fayda veremezler. Ve yine bütün insanlar sana zarar vermek için toplansa Allah'ın takdiri dışında sana hiçbir şeyde zarar veremezler."

Müşriklerin Mekke'de İslam'ın yayılmasını engelleme çabalarından biri olarak Müslümanlara boykot uyguladıkları yıllardı. Peygamberi himaye eden Haşimoğullarına karşı insafsızca bir sindirme politikası güdülüyordu. Müslümanlar hiç bu kadar zor durumda kalmamışlardı. Kendileriyle her türlü ticari ve sosyal ilişki kesilmiş, açlığa mahkûm bırakılmışlardı. Bütün bu baskı ve zorluklara rağmen o günlerde Abdülmuttalip'in oğlu Abbas'ın evinde buruk da olsa bir sevinç vardı. Sabırla beklenen minik misafir dünyaya gözlerini açmıştı. Allah'ın en sevdiği isimlerden biri olan Abdullah ismi verildi bebeğe, Allah'a güzel bir kul olması ümidiyle... Babası onu Rasulüllah'a götürdü hemen. Allah Rasulü minik Abdullah'ın başını okşayarak dua etti, amcası Abbas'ın sevincine sevinç kattı.

Mekke'deki sıkıntılı yılların ardından hicretle birlikte Müslümanlar Medine'de Peygamber'in yanı başında daha huzurlu bir hayata kavuştular. Ashap Allah'ın Elçisi'nin yanında geçirdikleri her anı değerli addediyordu. Bir gün yaşlısı genci hep birlikte toplandıkları bir mecliste Rasulüllah'a içecek ikram edilmiş, kendisi içtikten sonra kalanını ashabıyla paylaşmak istemişti. Hz. Peygamber ikrama sağ taraftan başlamak niyetindeydi. Sağında bir çocuk oturuyordu. Yaşlılar ise sol tarafta yerlerini almışlardı. Allah Ra-

sulü "Delikanlı! Bunu yaşlılara vermeme müsaade eder misin?" diye sordu çocuğa. Hiç tereddüt etmeden cevap verdi çocuk: "Senden gelen hakkımı hiç kimseyle paylaşamam ya Rasulallah!" (Buhari, Müsakât, 10.) Verdiği akıllıca cevapla bakışları üzerine toplayan o çocuk, henüz bebekken Hz. Peygamber'in duasına mazhar olan Abdullah b. Abbas'tı. (İbn Hacer, Fethu'l-bari, I, 282.)

Peygamberimize gönülden bağlı bir çocuk olan Abdullah b. Abbas, aynı zamanda müminlerin annelerinden Hz. Meymune'nin yeğeniydi. Bu, Allah Rasulü'nün hâl ve hareketlerine, ibadet hayatına yakından şahit olmak için bulunmaz bir fırsat demekti. Nitekim Abdullah bu fırsatı değerlendirmek maksadıyla zaman zaman teyzesinin evine misafir olur, geceleri orada kalırdı. O, abdest alırken suyun dikkatli kullanılması gerektiğini, (İbn Mace, Taharet, 48.) cemaatle namaz kılma adabını, gece namazının kılınışını ve Rasulüllah'ın namazlardan sonra yaptığı bazı duaları (Buhari, Tefsir, (Âl-i İmran) 18., Müslim, Salatü'l-müsafirin, 181.) bu vesileyle öğrenmişti.

Akıllı bir çocuk olan Abdullah b. Abbas'ın iyi yetişmesini isteyen Hz. Peygamber, Yüce Allah'a ona Kur'an'ı öğretmesi ve onu dinde fakih kılması için dua etmişti. (Buhari, İlim, 17, Vudu', 10.) Duanın yanı sıra gayret göstermeyi de ihmal etmemişti. Nitekim Allah Rasulü Hz. Meymune'nin evinde kaldığı gecelerde Abdullah'ın namazını kılıp kılmadığını sorarak (Ebu Davud, Tatavvu', 26.) namaz alışkanlığı kazanmasına yardımcı oluyordu. Bir defasında ise bineğinde arkada oturan Abdullah b. Abbas'a şöyle nasihatte bulunmuştu: "Delikanlı! Sana bazı şeyler gözetsin. Allah'ı gözet ki Allah'ı (daima) yanında bulasın. Bir şey istediğinde Allah'tan iste! Yardıma muhtaç olduğunda Allah'tan yardım dile! Şunu bil ki bütün insanlar sana fayda vermek için toplansa Allah'ın takdiri dışında sana fayda veremezler. Ve yine bütün insanlar sana zarar vermek için toplansa Allah'ın takdiri dışında sana hiçbir şeyde zarar veremezler. Bu konuda kalemler kaldırılmış (karar verilmiş), sayfalar kurumuştur (hüküm kesinleşmiştir)." (Tirmizi, Sıfatü'l-kıyame, 59; İbn Hanbel, I, 293.)

Rasulüllah vefat ettiği zaman yaklaşık on üç yaşında olmasına rağmen zekâsı ve ilmi yeteneğiyle göz dolduran örnek bir gençti artık İbn Abbas. İlim öğrenme ve öğretmeye olan iştiyakı sayesinde Kur'an'ı, Rasulüllah'ın sünnetini ve fıkhi meseleleri en iyi bilen sahabilerden biri oldu. Hz. Ömer yaşça kendinden küçük olmasına rağmen onun ilmine çok değer verirdi. Bir gün sahabenin büyükleriyle birlikte bazı meseleleri sormak üzere İbn Abbas'a gitti. İçlerinden Abdurrahman b. Avf, Hz. Ömer'e "Onun kadar çocuklarımız varken ona mı soracağız?" dedi. Hz. Ömer ona bunun sebebini kendisinin de iyi bildiğini söyledikten sonra İbn Abbas'a Nasr suresi ile ilgili sorusunu sordu ve aldığı cevap üzerine "Ben de bu sure hakkında ancak senin bildiğini biliyorum." diyerek onun ilmine olan güvenini bir kez daha ortaya koydu. (Tirmizi, Tefsiru'l-Kur'an, 110.)

Ashap arasında "Kur'an'ın tercümanı" ve "ümmetin bilgesi" unvanlarına layık görülen ehlibeytin akıllı genci Abdullah b. Abbas, ilmi dirayeti ve yetiştirdiği öğrencilerle İslam ta-

Dr. Lamia LEVENT ABUL

KÖTÜNÜN AKIBETİ

İyilik cevherini içinde taşımayıp zulümle muamele edenlerin evveli gibi ahiri de berbat olur demiş büyüklerimiz. İki kardeşin hikâyesine kulak verenlere son bir söz söylüyor Sadi Şirazi: Kötülerin akıbeti asla iyi olmaz!

Yeryüzü, iyi ve kötünün mücadele alanı değil midir dostlar! Her insan türlü şekillerde sınanır iyilik ve kötülük sınavında. Kimi iyinin yanında saf tutar ve her iki cihanda bahtiyar olur. Kimi de kötüler defterine yazdırır da adını dünya ve ahiretini mahvı perişan eder. Ne diyor büyük bilge Sadi Şirazi: Kötülerin akıbeti asla iyi olmaz!

Ve anlatır bize iki kardeşin hikâyesini ki, dinleyenler iyilik ve kötülük adına yapılanları görsünler de paylarına düşen hisseyi alsınlar. Efendim sultanın birinin iki oğlu varmış. Kılıç kullanmada, ordu idaresinde pek mahirlermiş. Mert, iyi düşünceli ve bilgili kimseler olarak yetiştirmiş babaları onları. Gün gelmiş sultan hastalanmış ve ölümünden sonra oğullarının arasında mücadele çıkmasın diye ülkesini ikiye bölüp aralarında pay etmiş.

Şehzadelerin ikisi de durumlarından gayet memnun yaşayıp gidiyorlarmış. Zira ikisinin de yüklü hazineleri, sayısız askerleri, bereketli toprakları varmış. Ancak babalarının vefatından sonra şehzadelerden biri adının hayırla anılması için adalet ve iyilik yolunu seçerken diğeri daha çok zengin olma emeliyle zulüm yolunu tercih etmiş.

Adil şehzade halkına kol kanat germiş, lütuf ve ihsanla muameleyi kendine şiar edinmiş. Onun ülkesinde yoksullar, düşkünler, kimsesizler bayram etmiş. Zira onlar için misafirhaneler, aşevleri açmış. Fakirinden askerine, esnafından zanaatkârına herkes hâlinden memnun, huzur ve saadet içinde yaşayıp gidiyormuş. Ülke bolluk ve bereket içinde yaşarken hazine de dolup taşıyormuş. Padişah adil, halk tok olunca suçlar azalmış herkes bu ülkede yaşamak için oraya koşuyormuş. Kısacası bu ülkede kimsenin gönlüne değil diken, gül yaprağı bile dokunmuyormuş. Halkın sevgilisi olan padişahın fermanına ulu kimseler bile gönül rızası ile boyun eğer olmuş. Kendisinden sonra iyi bir adla anılmak ve gök kubbede hoş bir seda bırakmak isteyen şehzade ise doğru işler yapmanın huzuruyla Rabbine şükrediyordu.

Mal mülk biriktirmek ve daha çok zengin olma sevdasındaki diğer şehzadeye gelince onun ülkesinde işler çok da iyi gitmiyordu. Zira hazinesini tıka basa doldurma peşinde olan şehzade esnaf ve köylüden ağır vergiler toplamaya başladı. Tüccarların mallarına göz koydu. Yoksulları daha bir yoksul eyledi. Düşkünleri bin bir belaya saldı. Büyük düşmanlığı asıl kendine etti de servet biriktirme hırsından ne yedi ne de içti.

Tuttuğu yol yol değildi amma hırsından ve akılsızlığından akıllı kimselerin sözüne kulak asmadı. Zorla topladığı vergiler öyle yüksekti ki, halk yoksulluktan neredeyse kırılıyordu. Aç açıkta kalan askerler ise bir bir dağılıyordu. Ülkedeki zulümden haberdar olan tacirler artık oraya uğramaz olmuş, köylü ekmez, esnaf iş yapamaz hâle düşmüştü. Sefalet ve açlığın pençesindeki halk ise inim inim inliyordu.

Hırsları gözünü kör eden şehzadenin düşmanları ülkenin perişan hâlini görünce harekete geçmenin zamanı geldiğini düşündüler. Hücuma geçen düşman orduları ülkeyi baştanbaşa işgal ettiler ve şehzadenin neyi var neyi yok talan ettiler. Düşman atlarının toynaklarından çıkan toz, bir uçtan diğer uca yayıldı ve ta göğe kadar uzandı.

Şehzadenin ikbal günleri artık çok gerilerde kalmış, perişan bir hâle düşmüştü; şimdi kimden ne vefa bekleyecekti! Ahalinin bedduaları kara gönüllü şehzadenin yakasına yapışmıştı bir kere. Şehrin ileri gelenleri toplanıp yurtlarını istila eden düşman şahının huzuruna çıkarak şöyle seslendiler ona: "Bahtiyar olasın! O zorbanın devri artık bitti, yolu yanlış, sezgisi hatalıydı. Adaletle hükmetmek varken o çareyi zulmetmekte aradı."

Velhasıl kelam iyilik cevherini içinde taşımayıp zulümle muamele edenlerin evveli gibi ahiri de berbat olur demiş büyüklerimiz. İki kardeşin hikâyesine kulak verenlere son bir söz daha söylüyor Sadi Şirazi: Kötülerin akıbeti asla iyi olmaz!

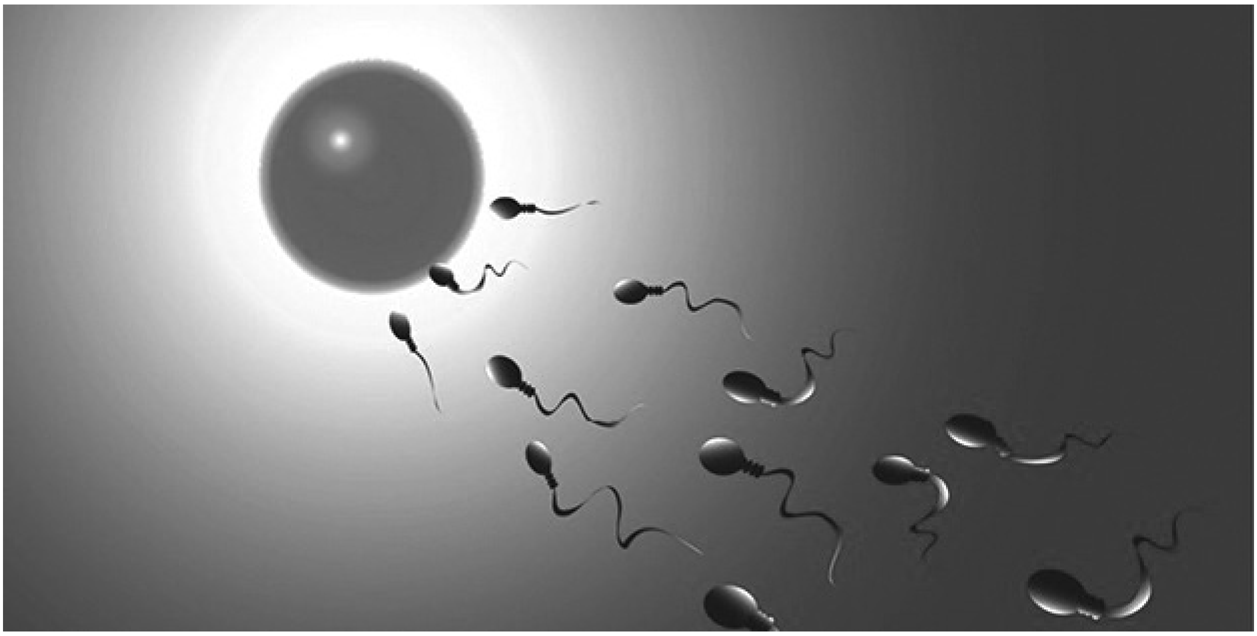

İLÂHİ KORUMA

Dr. Betül Nefise İNAL

500 ile 1.000 ARASI HÜCRE YUMURTAYA YAKLAŞABİLİYOR

Anne bedenine giren milyonlarca hücrenin, yine milyonlarcası yollarda telef olmuş, insanın mayasının yarısını taşıyan 500 ile 1.000 kadar hücre, yumurtaya yaklaşabilmiştir.

Bu hücreler, yumurtanın etrafında dört dönerek, getirdikleri genetik materyali bırakmak için çaba sarf ederler. Ancak yumurtaya ulaşmak da onun içine girebilmek için yeterli değildir.

1000 YUMURTADAN 1'İNE KAPI AÇILIR

Hedefe varan 500-1.000 hücrenin sadece birisine kapı açılır. Câlib-i dikkat olan bu hâdise, bir hikmete mebnî olarak gerçekleşir.

Yumurta hücresi, şuurlu bir şekilde kendine yaklaşan hücreleri taramaya başlar. Kapısı önünde bekleşen hücreler için kimyevî bir madde salgılar. Şayet bu salgı ile erkek üreme hücresinden salgılanan kimyevî madde birbiriyle uyum sağlarsa, hücre yumurtanın yüzeyine tutunabilir.

BİR NEVÎ KİMLİK KONTROLÜ

Yani bir nevî kimlik kontrolü yapılmaktadır. Yumurtayı koruyan zar; onun sadece insan kromozomu taşıyan bir hücreyle birleşmesine izin verir. Laboratuvar ortamında yumurta hücresinin zarı kaldırılarak yapılan deneylerde, hücrenin seçiciliğinin kaybolduğu ve içeriye birden fazla hücrenin girdiği görülmüştür.

Yani bu zar, aynı zamanda tek bir hücre için geçirgen olma özelliği taşır. Zira hücre geçişi tamamlanınca zar kendini saniyeler içinde yenileyerek kapıdaki diğer hücrelere yabancılaşır. Bu yeni formül ise, hücreler için bir sırdır; artık onu çözemezler ve onlar görevlerini yapmanın rahatlığıyla telef olmaya doğru giderler.

KENDİNDEN BİLE HABERSİZ HÜCRELER

Kendinden bile habersiz bu hücre, taşıdığı genetik maddenin öneminden nasıl haberdar olmuştur ki onu böylesine ciddi bir korumaya almıştır? Gözle görülemeyen bir hücrenin zarı, özel mikroskoplarla ancak görülebilen ve ilk defa karşılaştığı başka bir hücrenin kimyasını, içinde ne taşıdığını, ne vakit ve nasıl çözmüştür ki ona göre kabul veya red cevabı verecektir? Üstelik bunu yine kimyevî bir formülle gerçekleştirecektir?

İçeriye aldığı emanetten sonra da insanın inşâsına başlayacağını ve bunun için başka geçiş yapılmaması gerektiğini, sadece bir tek hücre seçmesi gerektiğini kimden öğrenmiştir? Bununla alakalı olarak kendini yenilemeyi ne zaman akıl etmiştir? Bu yeniliğin formülünü nereden almıştır? Hangi fakültede bu tahsilleri yapmıştır?!

KİMYAGERLERE PARMAK ISIRTACAK CİNSTEN

Bu işlemler, milimetreden bile küçük bir hücrenin içinde son derece donanımlı bir kimya fabrikasının olmasını gerektirecek ve kimyagerlere parmak ısırtacak cinstendir. Akıl sahipleri için "seyr-i bedâyî: Allâh'ın kudret tecellîlerini seyretmek" olan kâinattaki ibret tablolarının trilyonlarcasından sadece biri...

Hakikat hep var; lâkin görebilene...

Köre ise medeniyetin merkezi olan Bağdat'a girip de orada sadece kavun-karpuz kabuklarına üşüşen dört ayaklı varlıklar gibi davranmak düşmekte... Ancak baş gözü değil, gönül gözü kapalı olanlar içindir bu... Ayrıca bu mahlûklar, Rabbine itaat dairesinden çıkmadan vazifelerini yerine getirmekteler. Gaflete ve isyana düşen insanoğlu ise, âyet-i

kerîmede buyrulduğu gibi bu varlıklardan da aşağı seviyededir:

"Andolsun, Biz, cin ve insanlardan birçoğunu cehennem için yaratmışızdır. Onların kalpleri vardır, onlarla gerçeği anlamazlar; gözleri vardır, onlarla görmezler; kulakları vardır, onlarla işitmezler. İşte onlar hayvanlar gibidir; hatta daha da aşağıdırlar. İşte asıl gâfiller onlardır." (el-A'râf, 179)

"MAYMUNDAN GELDİK" TEZİ GERÇEKLE BAĞDAŞMAZ

Yumurta hücresinin sadece kendi cinsine âit olan bir hücreyle birleşmeye uygun şekilde halk edilmesi, türlerin korunması için alınmış mükemmel bir tedbirdir. Buradan türlerin ayrı ayrı yaratıldığını da anlamaktayız. Yani insan, insan soyundan gelmiştir. Onun başka bir canlıdan geldiğini söylemek, ilmî gerçeklerle aslâ bağdaşmaz. Hâl böyleyken kendine "bilim adamı" diyenlerin maymundan veya tek hücreli bir canlıdan türediklerini iddiaya kalkışmaları abesle iştigaldir.

BEN BABANIN SÜLALESİNE KARIŞMAM

Halk arasında bu hakikate atfen bir fıkra anlatılır:

Derste öğretmen öğrencilerine verdiği ödevde; "İnsan nesli nereden geliyor, araştırın." der. Eve gelen çocuk, koşa koşa, mürekkep yalamış ve her fırsatta kendini bilgili göstermeye çalışan babasına gider ve sorar:

"-Baba, biz nereden gelmişiz?" Bilge Baba (!) hemen cevaplar:

"-Maymundan tabiî ki."

Çocuğun vicdanı bunu bir türlü kabul edemez.

"-Bir de anneme sorayım." der. Annesi ise:

"-Onu bilemeyecek ne var evladım; biz Hazret-i Âdem ve Hazret-i Havvâ'nın çocuklarıyız."

Çocuk hayretle:

"-Ama anne, baksana babam maymundan geldik, diyor!" der.

Anne nükteli ve hikmetli cevabı yapıştırır:

"-Yavrucuğum, ben babanın sülâlesine karışmam."

(İlkokul sıralarından beri okuduğumuz, atalarımızın maymun olma hikâyesi, bu fıkradan daha komiktir!..)

VİZEYİ ALAN HÜCREYE KAPI KOLAY AÇILMAZ

Yola çıkan 250-300 milyonluk ordunun, ancak 500-1.000 neferi sâlimen yumurtanın yanına kadar varır ve yumurta, sadece kendi türüne ait bir hücreye giriş izni verir.

Ancak vizeyi alan hücreye de kapı öyle kolay açılmaz. Yumurta içindeki genetik madde, son derece sağlam bir zırh tabakasıyla korunmaya alınmıştır. İki genetik maddenin birleşmesi için bu yapının ortadan kaldırılması gerekir.

Üreme hücreleri, zorlukları aşarak hedefe vardıklarında karşılarına çelik duvar gibi bir yapı çıkacağını bilmektedirler ve bunun hangi metotlarla aşılacağını öğrenmeden yola çıkmazlar. Tedbir almadan yola çıkmış olsalardı, daha işin başında hepsi ölürdü; hiçbir zaman da insanın yaratılışı için gereken başlangıç yapılamazdı.

GENETİK MATERYALLER PAKETLENEREK YERLEŞTİRİLİYOR

Yumurta hücresinden çok uzaklarda, baba bedenindeki özel fabrikanın içinde, bu çelik zırhlı duvarın kimyevî formülü çözümlenmiş ve bu duvarı ortadan kaldıracak silahlar îmal edilerek hücrelerin baş kısmına, genetik materyalin hemen önüne, özel bir zarın içine paketlenerek yerleştirilmiştir.

Bu silahlandırma, sadece bir hücrede değil, milyonlarca hücrenin tamamında bulunur. Anne bedenine giren, zorlu yolları aşmayı başaran ve yumurtayla karşılaşan hiçbir hücre geriye dönüp, karşılaştığı engeller hakkında bilgi vermediği hâlde, her hücre bu yolculuğa ilk ve son kez çıktığı hâlde, hücrelerin son derece donanımlı bir şekilde baba bedeninden ayrılmaları nasıl sağlanmıştır?

HİÇBİR DETAY ATLANMAMIŞ

Anne bedeninde hücrelerin karşılaşacakları ortamın yapısı, zayıf noktaları, aşılması gereken engeller, sahip olunan silâhlar ve kimyevî formülleri öğrenilerek çözümlenmiş, hiçbir detay atlanmadan gerekli tedbirler alınmış, buna göre gerekli teçhizatla donatılmış, yaklaşık 350 milyonluk bir ordu teşekkül ettirilmiştir.

Bu tedbirlerin alınması basit bir tesadüf müdür? Şuursuz hücrelerin bu mükemmel işleri başarabilmesi mümkün müdür? Her insanın yaratılışında tekrar eden, sistematik bir şekilde gerçekleşen bu mûcizevî olaylar, kendi kendine mi olmuştur?

BÜTÜN BUNLARI YAPAN RABBİMİZDİR

Bu işleri yapan ne anne, ne baba, ne de onların bedenindeki hücrelerdir. Bütün bunları yapan; annenin de, babanın da hücre yapısını en ince detayına kadar bilen ve farklı bedenlerde birbirini tanımlayıcı ve tamamlayıcı tedbirleri aldıran, hem anneyi, hem babayı, hem bütün kâinâtı yoktan var eden "el-Alîm, el-Azîm, el-Muîd..." olan Rabbimiz'dir.

"İşte her şeyin yaratıcısı Rabbiniz olan Allah budur. O'ndan başka ilâh yoktur. Nasıl da aldatılıp döndürülüyorsunuz?" (el-Mü'min, 62)

"(Rasûlüm!) De ki: «Göklerin ve yerin Rabbi kimdir?» De ki: «Allah'tır.» O halde de ki: «O'nu bırakıp da kendilerine fayda ya da zarar verme gücüne sahip olmayan dostlar mı edindiniz?» De ki: «Körle gören bir olur mu hiç? Ya da karanlıklarla aydınlık eşit olur mu?» Yoksa O'nun yarattığı gibi yaratan ortaklar buldular da bu yaratma, onlarca birbirine benzer mi göründü? De ki: «Allah her şeyi yaratandır. Ve O, birdir, karşı durulamaz güç sahibidir.»" (er-Ra'd, 16)

İlâhî!.. Bizleri, baş gözümüz görürken körler zümresine dâhil olmaktan muhafaza eyle! Kâinata ibret nazarıyla bakabilmeyi, nasıl yaratıldığımız üzerinde tefekkür ederken niçin yaratıldığımızı da idrak edebilmeyi nasîb eyle... Nasîb eyle ki; şuursuz hücrelerimiz, bu denli Sana kulluk ederlerken, âlemleri emrimize musahhar kıldığın bizler; insan olmanın gerektirdiği kulluktan geri kalmayalım...

RAMAZAN GELDİ, DAYANDI; CAMİLER NURA BOYANDI

Oruç tutmamızın ne anlamı var? Allah Tealâ buna muhtaç mı?

Günümüz insanlarından birçoğu niye oruç tutulduğunu bilmek istiyorlar. Öyle ya, bir ay boyunca açlık çekmenin ne anlamı var? Allah Tealânın bizim tuttuğumuz, oruçlara ihtiyacı var mı?

Gerçekten inançlı bir kişi, prensip itibarıyla için bu sorunun cevabı oldukça kolay ve sade olacaktır. Zira o, Müslüman kişinin Allah Tealânın bu oruçlara ihtiyacı olduğu için tutulmadığını, bunun Allahın bir emri olduğunu pekâlâ biliyor. Mademki oruç Allahın bir buyruğudur, demek ki, bunda bir hikmet vardır. Allah Telâ, rablerini en iyi tanıdığı ve bildiği gibi onlar için neyin yararlı ve neyin de zararlı olduğunu en iyi bilendir.

Allah Tealâ insanları yaşamak ve dünyayı mamur etmeleri için yaratmıştır. Daha sonra da insanları zulmetin karanlık köşelerinden çıkarıp aydınlığa kavuşturmak için peygamberler göndermiştir. O, insanlara sayısız nimetler sunmuş, onları akıl ve fikir ile donatarak rızıklarını ve giyimlerini sağlayıp hayvanlar dünyasından ayrılmalarını sağlamıştır. Kur'ân-ı Kerimin Nahl suresindeki bir ayette Yüce Allahımız şöyle buyuruyor: "Allanın nimetlerini saymaya kalkışsanız onları sayamazsınız. Hakikaten, Rabbin çok bağışlayan, pek esirgeyendir" (Nahl, 18) Bizlere sunduğu bu nimetlere ve servetlere karşılık olarak O, bizden bir tek O'nu takdir ile anmamızı ve sadece O'na dua etmemizi, O'na şirk koşmamamızı istemiştir. Bizler de kendi tarafımızdan yaptığımız dualara ve ibadetlerimize ancak O'nun lâyık olduğunu, zira kâinatta olan herşeyin Yaratıcısının O olduğunu bilmeliyiz.

Allah Tealâya saygı ve sevgiyle yönelen kişi her şeyden önce O'na hizmet etmek gerektiğini bilmek zorundadır. Allaha ibadet etme gereğinin temelinde işte bu sorumluluk duygusu yatmaktadır. Bunun içindir ki, öz yaratıcısını gerçekten ve kalpten seven bir kişi daima O'nu memnun etmeye gayret gösterir ve daima O'nun emirleri üzerine açılan yollarda yürümeye çalışır. Bu gerçek, Kur'ân-ı Kerimde de belirtilmiş, Hakim olan Allahımız orada şöyle buyurmaktadır: "Ben, cinleri ve insanları ancak Bana kulluk etsinler diye yarattım. Ben onlardan rızık istemiyorum. Beni doyurmalarını da istemiyorum. Şüphesiz, rızık veren, güç ve kuvvet sahihi olan ancak Allahtır. Muhakkak ki, bu zulmedenlerin de, arkadaşlarının payı gibi bir azap payı vardır. Acele etmesinler." (Zariyat, 56-59)

Samimi bir imanla ibadetlerini yerine getiren ve Allaha kulluk ettiğini bilen her müslüman kendisini her daim rahat hisseder ve merhametli Efendisine hizmet etmekten sevinç ve memnuniyet duyar. Bu şekilde o, iyilikler yapmaya devam ettikçe daima kötülüklerden uzaklaşacaktır. İşte bu kötülüklerden ve günahlardan uzaklaşmak ramazan orucunun getirdiği yararlardan biridir.

Allah Tealânın böyle gönderdiği peygamber Efendimizden bize kadar ulaşan bir hadiste şöyle buyuruyor: "Kim iftira etmekten ve kötülüklerden vaz geçmezse bilmelidir ki, Allah onun açlık ve susuzluk çekmesine muhtaç değildir». Yani, onun orucuna ihtiyacı yoktur. (Buhari, Tirmizi).

Bundan başka oruç tutmak kişinin kendisine bir sıra faydalar sağlar. Oruç, kişiyi iyiliklerle uğraşmaya, faydalı işler yapmaya yönlendirir, onu kötülüklerden meneder, uzaklaştırır. Kur'ân-ı Kerimde şöyle buyruluyor: "Ey iman edenler! Oruç sizden önce gelip geçmiş ümmetlere yazıldığı gibi sizin üzerinize de yazıldı. Umulur ki, korunursunuz.» (Bakara, 183)

Belli bir süre dünya nimetlerinden kendini menetmekle kişi, kendi kendisini kontrol etmeyi öğrenir ve dünyanın sadece maddi zevklerden ibaret olmadığını, bunların dışında manevi zevkler de olduğunu anlamaya başlamaktadır. Bu şekilde o, sinirlerine ve kibrine sahip olma deneyimi öğrenir, hayatın güçlükleri ve problemleriyle savaşmayı benimser.

İnsan elindeki değerleri kaybettiği zaman onların kıymetini anlar. Bu bakıma da oruç bizlere hayli ibret dersleri verir. Kendisine verilen nimetlerden belli bir zaman yararlanamayan kişi, onlara kavuştuğu zaman daha iyi değerlendirecek, onlardan daha tam ve doğru bir şekilde yararlanmayı öğrenecektir.

Bilindiği gibi tok açın halinden anlayamaz. Bunu ancak açlık çeken bilir. Öyle ki, oruç sayesinde insanlarda yoksullara ve kimsesizlere karşı merhamet duygusu doğar. Çünkü bu duygu çokçası ıstırap çektiğin zaman duyulur. Bu suretle de kişi onlara karşı merhamet ve acıma duygusu hisseder, onlara yardıma koşmaya hazırdır.

Oruç sayesinde kişi, gün boyu ibadette bulunur. O, bu durumdan büyük bir haz ve memnuniyet duyar. Sabahın erken saatlerinden geç vakitlere kadar Allah Tealâya ibadet etmenin zevkini yaşar. Bu durum onun manevi şekilde melekeler katına yükselmesine imkân verir. Allahı memnun etmiş olmanın insanın manevi dünyasına verdiği saadet, oruç tutmanın verdiği en büyük zevktir.

Merhametli Allahımız şunları buyurmaktadır: "İman edip iyilikler işleyenlere gelince, onlar halkın en hayırlısıdır. Onların Rableri katındaki mükâfatları, zemininden ırmaklar akan, içinde devamlı olarak kalacakları Adn cennetidir. Allah kendilerinden hoşnut olmuş, onlar da Allahtan hoşnut olmuşlar. Bu söylenenler hep Rabbinden korkan, O'na saygı gösterenler içindir".(Beyyine,7-8)

Cemal HATİP

NEDEN?

Unuttuk ecdadın namazlarını, niyazlarını
Onlar yaşatırdı imanlı kışları, yazları.
Yağmıyorsa göklerden sağnak sağnak nur;
Ey köydeşim, ah kardeşim, bir anlığına dur,
Dur ve düşün neden kalbimizde bu gurur?
Bu manevi kir, bu kasvet nasıl çekilir?
Neden önce gülen yüzler şimdi hakir;
Neden kızıl güller açan bahçeler fakir?
Bir zamanlar analar Kur'ân okurdu seherde;
Aksakallı dedeler hu çeker, nefes söylerdi.
Ve minarelerden dalga dalga yükselen ses
Göğsümüzde kabarır inlerdi
Düşün, niçin bulutlar üstümüzden geçiyor?
Neden Hasan, Osman, Ahmet içiyor?
Neden akan derelerin suyu duruyor?
Neden bire bin veren topraklar kuruyor?
Neden çatlak dudaklarımızda bu kanlar,
Anlar derdimizi iman penceresinden bakanlar!
Sen de gel, yine saf saf olalım,
Çekilme artık zaman geç diye.
Varalım Allah huzurunda secdeye!
Bakın ki, sardı etrafı anaların ahı,
Zira rafa kaldırdık Kur'ân ile Allahı.
Ateşe düşerce eriyor bembeyaz kar.
Kırıyor dalları fırtınalar, boralar.
Silinmiş bizden öncekilerin izi,
Bilinmez daha neler bekliyor bizi!
Bu çektiklerimiz az mı, çok mu;
Bu zifiri gecenin sabahı yok mu?
Tilki olmuş, kurt olmuş, unutmuşsun inini;
Yer içerken çiğnemişsin dinini.
Bizi bekliyor köy meydanında avare
Beyaz Badanalı cami, dimdik minare!
Kalk, sen de doğrul, yürü bak;
Açıyor bahçelerde, kızıl lâle, beyaz zambak!
Türkülerin vardı dilince söylenen,
Dualar bilirdin dinince dinlenen.
Ah, sen ne sen idin bir anlayıp bilsen!
O şanlı günleri unutmuş değilsen,
Gel, şenlendirelim o imanlı kışları, yazları
Vurun davulları, inletin sazları.
Şenlensin gönüller, kurulsun alaylar,
Kıskansın bizi boş kalan saraylar.
Koşsun göğsümüz üstünde al yeleli taylar,
Çınlatsın ovaları yankısı sesimizin,
Çünkü ufukta görülen kutlu yarınlar bizim!

2012 İsmail A. ÇAVUŞEV

НИЕ СИЛНО ГО ОБИКНАХМЕ, ЗАЩОТО ТОЙ БЕ ЕДИН ОТ НАС

Той...

Той бил състрадателен и отзивчив баща на дъщеря си Фатима;

Мил другар, който погалваше главата на малкия Енес;

Състрадателен и милостив човек, който отиваше да изрази своите съболезнования на момчето, на когото бе умряло птицата;

Съпруг, който заявява на жена си, че я обича както първата му среща; Дядо, който зарязва хутбето си, за да прегърне плачещия си внук; Командващ войските при Бедир;

Купувач, който на пазара в Медина, който заявява на продавача на влажно зърно: «Този, който ни лъже, не е от нас!“

Той не живя своя живот по небесата, а на земята. Беше баща, стана дядо, бе съсед... Бори се, помири се, пошегува се.

Името му сред меканските езичници бе Мухаммед доверения.

Първенците в Мекка бяха се заели да отремонтират Кябе. Изведнъж между тях възникна недоразумение по въпроса кой ще постави Черния камък /Хаджерю-л есвед/ на мястото му. После решиха човека, който пръв се появи mрез вратите Бени шейбе да бъде съдия и да определи човека. Пръв се оказа вожда на световете. Беше умен и решителен. Той незабавно реши възникналото недоразумение. Поиска да му донесат една постеля. Постави Черния камък на нея и нареди представител на всяко племе да се хване за единия край.

Той бе член на сдружението на доблестните, създадено за да се бори срещу несправедливостите и гнета в Мекка, града на невежеството. Беше на 20 години.

Изведнъж Ебу Джехил, който с чепка грозде в ръка се изправил пред него и по-

питал: „Кажи, я Мухаммед, това мой късмет ли е или не?“ Веднага усетил лошите му намерения. Ако му кажеше, че е негов късмет, щял да хвърли на земята гроздето и да стъпче, а ако кажеше, че не му е късмет, той щял да изяде гроздето. Мухаммед отговорил: «Ако го изядеш, ще бъде твой късмет, ако не - няма да бъде, я Ебу Джехил!“

Когато получил първия вахий, той не бил на себе си. Незабавно изтичал при Хз. Хатидже. Тя го успокоила със следните думи: „Аллах никога няма да те изостави. Защото ти си справедлив; пазиш довереното ти. Грижиш се за близките си. Ти си състрадателен и милостив. Имаш чудесно поведение“. Това бяха похвални за него думи. Само съпругата му можела така добре да опознае човека. И колко добре била го охарактеризирала тя!

Той бил славен Пратеник! Най-великият сред хората. Той изживял живота си и като пратеник, и като обикновен човек. И той допускал грешки, но за тях получавал предупреждения от Аллах. Един ден се срещнал с първенците на Мекка. Много искал те да приемат исляма.

Защото който и да е измежду тях ако приеме исляма, щял да разведри обстановката, да улесни делото му. През това време от някъде се появил Абдуллах ибн Юммю Мектум; един беден и сляп негов последовател. Това, естествено, не му харесало много в момент, в който се разправял с първенците на Мекка и той си изкривил физиономията. Но този повод бил низпослана сура Абесе. Името „абесе“ на тази сура означава „да си изкривиш лицето“ поради неодобрение. Сурата започва с думите: „Пейгамбера изкривил лицето си затова, че при него дошъл слепец». По-нататък с него се подчертава, че този слепец може да бъде по-ценен от мекканските първенци. Пейгамбера ни разбрал грешката си. Затова всеки път, когато срещал Абдуллах ибн Юммю Мектум, той го поздравявал, заговарял го и го канел при себе си с думите: „Здравей, ти, приятелю, за когото моят Рабби ме укори!»

Той започнал известителската си дейност като събрал курейшитите при могилата Сафа и се обърнал към тях с думите: «О, представители на курейш! Ако ви кажа, че зад тази планина се готви вражеска армия да ви нападне, бихте ли ми повярвали?“ Всички в един глас отговорили: „Да!“ и добавиха: „Защото никога от теб не сме чули лъжливи слова!“

Когато отиде в града Таиф да ги покани да приемат исляма, те го замервали с камъни. А той им отвърнал с благи думи: «Те не знаят, я Рабби!“ И се помолил за тях. Той винаги действал с позволението на Рабби. След преживяното в Таиф той се молел така: „о, Аллах, мой! Най-милостивия от милостивите! Ако Ти не ми се ядосваш, то притесненията и трудностите, които понасям не са важни за мене!»

„И щом известят някого от тях за женска рожба, лицето му помрачнява и спотайва се той с печал. Скрива се от хората заради лошото, което са му съобщили - дали да я пощади за унижение или /жива/ да я зарови в пръстта. Колко лошо отсъждат!“ /Нахл, 58, 59/ Този айет е низпослан за неговото общество. А той

най-много обичал дъщеря си Фатима.

Веднъж, когато произнасял своето хутбе, в месджида дошли внуците му. На прага единият паднал и се разплакал. Нашият Пейгамбер прекъснал хутбето си, изтичал и прегърнал внука си, след което се обърнал към слушателите сахабии и казал: «Жал ми стана за детето!».

Един ден святата ни майка Хз. Аише го попитала: «Обичаш ли ме?» Расулюллах й отговорил: «Привързан съм към теб като сляп възел, я Айше!» От време навреме тя обичала да го изпитва като го питала: «Я, Расулюллах, как е слепият възел, стегнат ли е ?“ А той отговарял: „Както през първия ден, я Аише. Също като през първия ден!“

Прощалното си слово той започвал с думите: «Жените са дар за вас от Аллах» и продължавал: «Внимавайте да не би след мен да тръгнете отново по предишните грешни пътища и да се избивате... Арабина по нищо не превъзхожда неарабина както и неарабинът не превъзхожда арабина... Всякакви разновидности на лихвата са отменени... Първите отменени лихви са на чичо ни Аббас. Отнема се кръвното смешение. Първото дело за кръвно отмъщение е за чичовата щерка Ребиа...“

При него думите и делата се припокриват. През 23-те години на своето известителско дело той приучил последователите си как да изживяват исляма, показал им как да приложат напътствията на Корана. Коранът навлезе в живота им. Когато той ги попитал: „Утре ще ви питат за мене какво ще отговорите?“ Почтените му последователи в един глас отговорили: «Вие изпълнихте достойно дълга си на пратеник на Аллах. Наставлявахте ни. Ще помним заветите ви!» ще кажем. При тези техни думи думи той вдигнал показалеца си и казал: «Бъди ми свидетел, я Раб! Бъди ми свидетел!!..»

Така приключил един живот при свидетелството на Създателя. Животът на Расулюллах, на Хабибуллах /Любимеца на Аллах/. Животът на любимия раб, приел посланията на Аллах, живота на Пратеника на исляма.

Това е живота, от който се нуждаем как да чувстваме, как да приложим на практика наученото. Това било живот благодат за световете, образец за цялото човечество.

Любовта на нашето общество към своя Пейгамбер стои несравнимо над всичко друго. Имаме един познат, който на края на всяка седмица ни носи мляко.. Казва се Мухаммед. Веднъж пък така ни донесе мляко. Отворих му вратата, поех млякото и му рекох: «Следващата седмица не ни донасяй мляко, ще бъдем на умре хадж!“ Изведнъж сълзи потекоха от очите му и рече: „Поздравете Пейгамбера ни от мен!»

Ние го обикнахме. За него са писани похвални стихове безброй..» Но вижте колко любов съдържат тези анонимни слова:

„О, Пратенико наш, ако твоят свещен крак не бе стъпил на тази земя, щеше ли тя да послужи като очистително средство?»

Под светлината на хадисите

НАЙ-ДОБРИЯТ УЧИТЕЛ ХЗ. ПЕЙГАМБЕРА НИ

Елиф ЕРДЕМ

„АЗ БЯХ ИЗПРАТЕН САМО КАТО УЧИТЕЛ...» /ИБН МААДЖЕ, СЮННЕТ, 1/ ЗАЯВЯВА ХЗ. ПЕЙГАМБЕРА НИ

„Нито по-рано, нито пък по-късно не срещнах по-добър учител от него! Нито ме е укорявал, нито ме обиждал. Само веднъж ми каза: „Това е намаз. По време на намаз не се говори. По време на намаз се прави само тесбих, текбир и се чете Коран». /Муслим, Месаджид, 33/

Така Муавие б. Хакем ес-Сюлеми запомнил от Расулюллах, че по време на намаз не бива да се говори. Мнозина други още от сахабиите имат подобни спомени. Защото целият живот на Хз. Пейгамбера ни е преминал в обучение и възпитание. Защото в един момент, в който човечеството бе забравило що е човещина, когато нравствените ценности бяха изгубили всякаква стойност и невежеството властвало над всичко и нашият Създател избрал за нас праведен водач и повелил следното: «Изпратихме ви Пратеник измежду вас, да ви чете. Нашите знамения и да ви пречиства и да ви учи на Писанието, и на мъдростта и да ви учи на онова, което не сте знаели». /Бакара, 151/ „Аз бях изпратен само като учител...» /Ибн Маадже, Сюннет, 1/ заявява Хз. Пейгамбера ни и приема за свое правило: «Призовавай към пътя на твоя Създател с мъдрост и хубаво поучение, и спори с тях по най-добрия начин?» /ен-Нахл, 125/ И той навсякъде, и всякога, засмян и сладкодумен полагал усилия да изпълни тази своя мисия.

Той говорел бавно и дотолкова ясно, че да могат присъстващите да запомнят думите му. Когато сметнел за необходимо той повтарял думите си бавно и търпеливо. И за да не дотегне на хората поради дългите си поучения, той избирал най-подходящия момент за това. /Бухари, Илим, 11/ Поняко-

га той им говорел затова какво са преживели предишните поколения, друг път казвал, че вярващият прилича на зелев стрък жито». /Бухари, Тевхид, 3/ По такъв начин гледал онова, което разказвал да бъде увлекателно и да остане трайно в паметта им. Понякога започвал беседата си с въпроса: «Знаете ли какво означава да фалираш?» С подобни въпроси той привличал вниманието на всички и ги подготвяше за новата тема. Често прибягваше до помощта на конкретни предмети и много умело използваше езиковите прийоми.

На младите, които пристигаха при него да черпят знания, той им казваше: «Ако сте видели как аз кланям намаз, така правете и вие». /Бухари, Езан, 18/ А на въпросите на своите събеседници той отговарял: според случая и според състоянието му по най-лесния начин.

Когато забележеше, че допуска груба грешка или се чуе някое погрешно известие, Аллаховия Пратеник за да не обиждаше някого започваше с думите: «Какво става на някои хора, че...» като не посочвал конкретно име, казвал допуснатата грешка, спирал се не на конкретните лица, а на случката. Когато поучавал децата и младежите, Аллаховия Пратеник ставал още по-грижовен и внимателен: «Виж, моето момче ...» казвал той, понякога ги помилвал по главите и приятелски ги заговарял. Стараел се те сами да видят и да разберат грешките си и да се поправят, без той да реагира остро и да ги отдалечава от себе си. Веднъж на един младеж, който настоявал да блудства той попитал: «Ти би ли поискал да прелюбодействаш с майка ти?» Младежът отговорил: «Естествено, че не». Същият въпрос Пейгамбера ни задал дали би поискал да го извършат с дъщеря му, леля му, или сестра му поотделно. Всеки път младежът му отговарял с «Не!» Тогава Расулюллах му казал, че никой не би желал да извършат блудства с майка му, дъщеря му или с някоя друга близка нему и се молил за извинение на греховете му. / Ибн Ханбел, V, 256/

През 23-годишното си известителство Пратеника на Аллах приучил своите последователи на посланията на Аллах «така както бащите учат синовете си». /Несаи, Тахарет, 36/ със снизхождение и сърдечност. Най-важното било, че той ги учел на живо като превръщал всяко послание в конкретен пример. Първо той вярвал в онова, което разказвал и прилагал всички повели и забрани. После изисквал да ги правят и те. Той ги научил на това, че със смъртта не свършва всичко, че хората са братя и равни пред Аллах. Че над всичко стои любовта към Аллах и Неговия Пратеник. Научил ги на това, че всичко в природата идва да потвърждава съществуването на Аллах, че без Неговото разрешение дори листото на дървото не би потреперило. Така той им внушил ум и разум, после обогатил душите им, облагородил световете и ахирета им и ги превъзпитал чрез красивото и ги направил да бъдат образцово общество за бъдещите поколения.

О, МИЛОСТ!

Д-р Юлфет ГЪОРГЮЛЮ

ПРОБЛЕМИТЕ НА ИСЛЯМСКИТЕ СТРАНИ И ТЯХНАТА ИЗОСТАНАЛОСТ НЕ СА САМО ПО ВИНА НА ВЪНШНИТЕ СИЛИ И ЗАПАДНИЯ ИМПЕРИАЛИЗЪМ. ТЕ СЪЩО ТАКА СА СРАМ ЗА ИСТОРИЧЕСКИЯ ДЕСПОТИЗЪМ НА ОНЕЗИ ХОРА, РЪКОВОДИЛИ ТЕЗИ СТРАНИ ПРЕЗ ТОВА ВРЕМЕ. В ЕПОХАТА НА ГЛОБАЛИЗМА ВЯРАТА ВМЕСТО ДА СЛУЖИ ЗА СОЦИАЛНАТА СОЛИДАРНОСТ, СИГУРНОСТ, НРАВСТВЕНО ИДЕНСТВО И КУЛТУРНА ЗАЩИТЕНОСТ Е ПРЕВЪРНАТА В СРЕДСТВО ЗА РАЗДОРИ, РАЗДЕЛЕНИЕ И ОТЧУЖДЕНИЕ.

В началото: Картина на общото положение: Кажи: «Вървете по земята и вижте какъв е краят на престъпниците!“ /ен-Немл, 69/

По фотографиите гледаме как изглеждат човечеството, т.е. ние самите. В лицата ни се отразява мъката от ежедневието, отдалечеността от милостта, която ни е дадена от Твореца.

Въпреки жизнения стандарт, който днес се увеличава все повече, ние се давим в насилие и ярост, които обгръщат света ни. Не минава ден да не чуем по медиите за убийства и престъпления. Деца, които посягат на родителите си; родители, които убиват децата си, насилието спрямо жените и другите злодеяния вредом с масовите убийства, хора, лишени от домове и родина, морета, превърнали се в гробници на мигранти, телца на невинни деца, изхвърлени на брега от морските вълни, като че ли се превърнаха в наше ежедневие.

Отново на тази картина виждаме окаяното положение на младите хора, пленници на алкохола и опиятите; деца, чиито домове са улиците и възрастни осъдени на самота и досада. Съществуваме единствено ние. Виждаме хора, които биха били обградени със знание за Корана, а те се запашили с взрив и се превърнали в живи бомби. Хора, които са ограбени от крадци на милост и лишени от човечност... Съзнания и съвести, поробени от идеологии, изградени върху философията на ликвиирането на хора.

О, Аллах, милост!

Няма съмнение, че всеки човек със съвест и чувство за милост има на какво да се учи от тези картини. Ясно е, че така също, че за целта са необходими и сърца, обхванати от състрадание и съзнания, жадни за смисле-

ни възприятия. Расулюллах /с.а.с./ ни посочва в кои сърца може да се търси състраданието, съчувствието и съвестта. «Състраданието е изчистено единствено от сърцата на онези нещастници, чиито сърца се превърнали в окаменелости“ /Хаким/.

Причините за коравосърдечността. Какво стана с нас?

„Каквато и беда да ви сполети, тя е заради онова, което сами сте извършили. Той все пак извинява много». /Шура, 30/

Когато чувството за състрадание напусне душата на човека у когото то е кодирано по рождение, човек се отдалечава както от своя Създател, така и от човещината си. Пресъхнат ли веднъж изворите на състраданието и милостта, които подхранват сърцето тогава вече границите на жестокостта не признават нито природа, нито животни, нито пък хора.

Отново и отново в съвестите се подновява мъдростта на предупреждението на Аллах Теаля изразено в сура Тахрим - 6: „О, вярващи, пазете себе си и своите семейства от Огъня, гориво на който са хората и камъните». Защото лишеността от милосърдие поражда насилието и гнета. А известно е, че гнетът е огън. А щом като човек се превърнал в огън, той изгаря както семейството, така и околностите си.

Във времето, в което живеем различията като език, вяра, раса, пол и култура, присъщи на хората престават да бъдат средства означаващи богатството и се превръщат в другост. Вместо с благородни предупреждения под въздействието на негативни подбуди се нарушават човешките възприятия и като че ли човечеството променя своята кожа. Нарвствеността и добротата ерозират. И в тази суматоха «който успее да спаси кораба си» се смята за капитан, а състраданието ражда болести.

Достигнатата в днешно време реалност показва, че истинската болест се причинява от коравосърдечността, от липсата на милост и милосърдие. Страстите и желанията се обожествяват, а отговорностите и саможертвите се отстъпват на останалите. И тогава, когато ни се налага да протегнем ръка за тези, проблеми, ние винаги имаме някакво извинение, което да ни оправдава. Наличието на социална държава, старческите домове, кухните за бедните и домовете за сираци така или иначе се нагърбват с тежестта, която сме отхвърлили от гърбовете си и ние се утешаваме с това.

Насилието едва ли не се превърна в общ език на човечеството. Насилието, било то физическо, икономическо или чувствено като че ли започва да се превръща в универсално и добре познато средство за решаване на проблемите. Състраданието също така е начин за действие и постъпки, което се учи като насилието. Но насилието е нещо заразително. Колкото повече видимо стават случаите на насилие, толкова повече склонност проявяват и хората да показват насилието си. Днес всички ние, малки или големи сме под обсадата на програми, които превръщат насилието чрез игрите

в интернет, сериалите и анимационните филми в забавление.

Всичко това вече е прехвърлил да представлява индивидуална или обществена опасност и са приели формата на глобална заплаха. Ето защо жестокостта и коравосърдечието шестват като заразна болест от континент в континент. Светът е много далеч от разбирането да заявяват всеобщо противопоставяне за заразата на жестокостта. Още малко и ще трябва да повтаряме класа по човещина. За съжаление човек за човека се превърна във вълк.

Решението: Да използваме милосърдието като лек.

Днес повече от всякога се нуждаем от всеобщо превъзпитание на сърцата и мобилизация на милосърдието, за да бъдат излекувани раните, които насилието и гнета в сърцата отвориха и да бъде изтрита плесента от тях. Всички се нуждаем от милостта на Аллах, за да ни бъдат опростени миналите грехове и да заблести светлината на утрешния ден.

Ние трябва още веднъж да се зачетем в Корана и сюннета от тази перспектива.

Милостта е душевно богатство, което събира в едно всички нравствени качества и като такова е човешки капитал. Милостта е като майчината прегръдка и обвива всички нравствени и човешки красоти. Милостта е обич, споделяне, прощаване и толерантност. Милостта означава да бъдеш с меко сърце. Милостта е умението да превърнеш най-сладкия език на любовта в език на общуването между хората. Да, милостта не е обикновено чувство на съжаление.

ВЕЛИК УЧЕН НА ЮММЕТА

АБДУЛЛАХ Б. АББАС

Хаале ШАХИН

ВЕДНЪЖ ПРАТЕНИКА НА АЛЛАХ ПОСЪВЕТВА ПО СЛЕДНИЯ НАЧИН АБДУЛЛАХ Б. АББАС, КОЙТО БИЛ СЕДНАЛ ЗАД НЕГО: „ЧУЙ, МЛАДЕЖО! ЩЕ ТИ КАЖА НЯКОИ НЕЩА, ДА ЗНАЕШ. СЪБЛЮДАВАЙ АЛЛАХ, ЗА ДА МОЖЕ И ТОЙ ДА ТЕ СЪБЛЮДАВА. ПОЧИТАЙ АЛЛАХ, ЗА ДА МОЖЕШ /ВИНАГИ/ ДА ГО НАМЕРИШ ПРИ ТЕБ. КОГАТО ЩЕ ПОИСКАШ НЕЩО, ИСКАЙ ГО ОТ АЛЛАХ! КОГАТО ИМАШ НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПОМОЩ, ПОМОЛИ АЛЛАХ ЗА ТОВА! ЗНАЙ, ЧЕ ДОРИ ВСИЧКИ ХОРА ДА СЕ СЪБЕРАТ НАЕДНО ДА ТИ ПОМОГНАТ, НЕ БИХА МОГЛИ ДА ТИ ПОМОГНАТ, ДОТОЛКОВА ДОКОЛКОТО АЛЛАХ БИ МОГЪЛ, И ОТНОВО ВСИЧКИ ХОРА ДА СЕ СЪБЕРАТ НАЕДНО, ЗА ДА ТИ НАВРЕДЯТ, НЕ БИХА МОГЛИ ДА ТИ НАВРЕДЯТ В НИЩО ДО ТОЛКОВА, КОЛКОТО АЛЛАХ ПОЖЕЛАЕ».

Било е в годините, в които езичниците в Мекка бойкотирали мюсюлманите, за да им попречат да разпространяват исляма. Прилагали безмилостна политика на сплашване към синовете. Хашимови, които защитавали Пейгамбера ни. Дотогава мюсюлманите не са били изпаднали в такова трудно положение. Били прекъснати всякакви социални контакти с тях. Осъдени били на глад. Въпреки всички тези трудности и беди в тези дни в дома на Аббас, сина на Абюлмутталиб, все пак царяла някаква радост. Малкото гостенче, което се очаквало търпеливо било отворило очи за света. Дали му едно от най-любимите на Аллах имена, нарекли го Абдуллах с надеждата да израсне като добър и праведен раб на Аллах. Баща му го закарал незабавно при Расулюллах. Той го погалил по главата и добавил радост към радостта на чичо си.

Подир притеснителните години изкарани в Мекка, мюсюлманите в Медине изживели благополучен живот покрай Пейгамбера ни. Асхабите приближени на Пратеника на Аллах смятали за много ценен живота изживян до него. Един ден, когато се събрали млади и стари наедно предложили питие

на Расулюллах. След като той отпил, пожелал остатъка да подаде на асхаба. Възнамерявал да подаде съда на седналия от дясната му страна. А там седяло едно момче. Възрастните били насядали от дясната му страна. Пратеника на Аллах рекъл: „Момко, разрешаваш ли да подам съда на по-възрастните?“ Момчето отговорило без колебание: „Не бих споделил с никого правото си, което идва от теб, я Расулюллах!“ /Бухари, Мюсюкат, 10/ Момчето, което с умния си отговор привлякло вниманието на всички бил Абдуллах б. Аббас.

Абдуллах б. Аббас, които бил привързан към Расулюллах се явявал и братовчед на Хз. Меймуне. Това давало идеална възможност да наблюдава отблизо живота и постъпките на Хз. Пейгамбера ни и да се учи от него. И Абдуллах за да се възползва от тази възможност, гостувал в дома на леля си като нощем оставал там. По такъв начин той научил, че когато се взема абдест водата трябва да се използва икономично, как трябва да се кланя намаз с джемаата, как да се изпълняват нощните намази и какво прави Расулюллах след изпълнението им. Хз. Пейгамбера ни искал Абдуллах б. Аббас да израсне добре и се примолил Аллах Теаля да направи той да научи Корана и да стане специалист по религиозното право. Вредом с молитвата той не пренебрегнал да полага редица още усилия. Той се интересувал дали Абдуллах е изпълнил намазите си, за да получи навик за това. Веднъж, когато Абдуллах б. Аббас яздеше седнал зад него, Расулюллах започнал да го съветва по следния начин: «Чуй, младежо! Ще ти кажа някои неща, да знаеш. Съблюдавай Аллах, за да може и Той да те съблюдава. Почитай Аллах, за да можеш /винаги/ да Го намериш при теб. Когато ще поискаш нещо, искай го от Аллах! Когато имаш необходимост от помощ, помоли Аллах за това! Знай, че дори всички хора да се съберат наедно да ти помогнат, не биха могли да ти помогнат дотолкова, доколкото Аллах би могъл. И отново всички хора да се съберат наедно, за да ти навредят, не биха могли да ти навредят в нищо до толкова, колкото Аллах пожелае!» За тези неща са изписани цели страници.»

Когато Расулюллах починал, Ибн Аббас, макар че бил едва на тринайсет години, по ум и разсъдък бил момък, който внушавал доверие. Благодарение на желанието си да усвои науката, той стана едие от най-добрите познавачи на Корана, на сюннета на Расулюллах и проблемите на фъкъха. Макар че по години бил много по-малък от него, Хз. Омер придавал голямо значение на познанията му. Веднъж с някои от възрастните сахабии отишъл при него, за да се допита за някои проблеми. Абдуррахман б. Авф рекъл на Хз. Омер: „Ние имаме деца колкото него. Няма ли да не неудобно да идем да се допитваме до него?“ Въпреки това Хз. Омер го попитал за онова, което го интересувало във връзка със сура Наср. Когато чул отговора, той рекъл: „Относно тази сура аз знаех същото, което каза и ти“, с което показа още един път доверието си към неговите познания.

Абдуллах б. Аббас, който бе удостоен със званието „Преводач на Корана“ и „ученият на юммета“, благодарение на своето старание и учениците, които обучил и подготвил станал един от найпрославените личности на ислямската история.

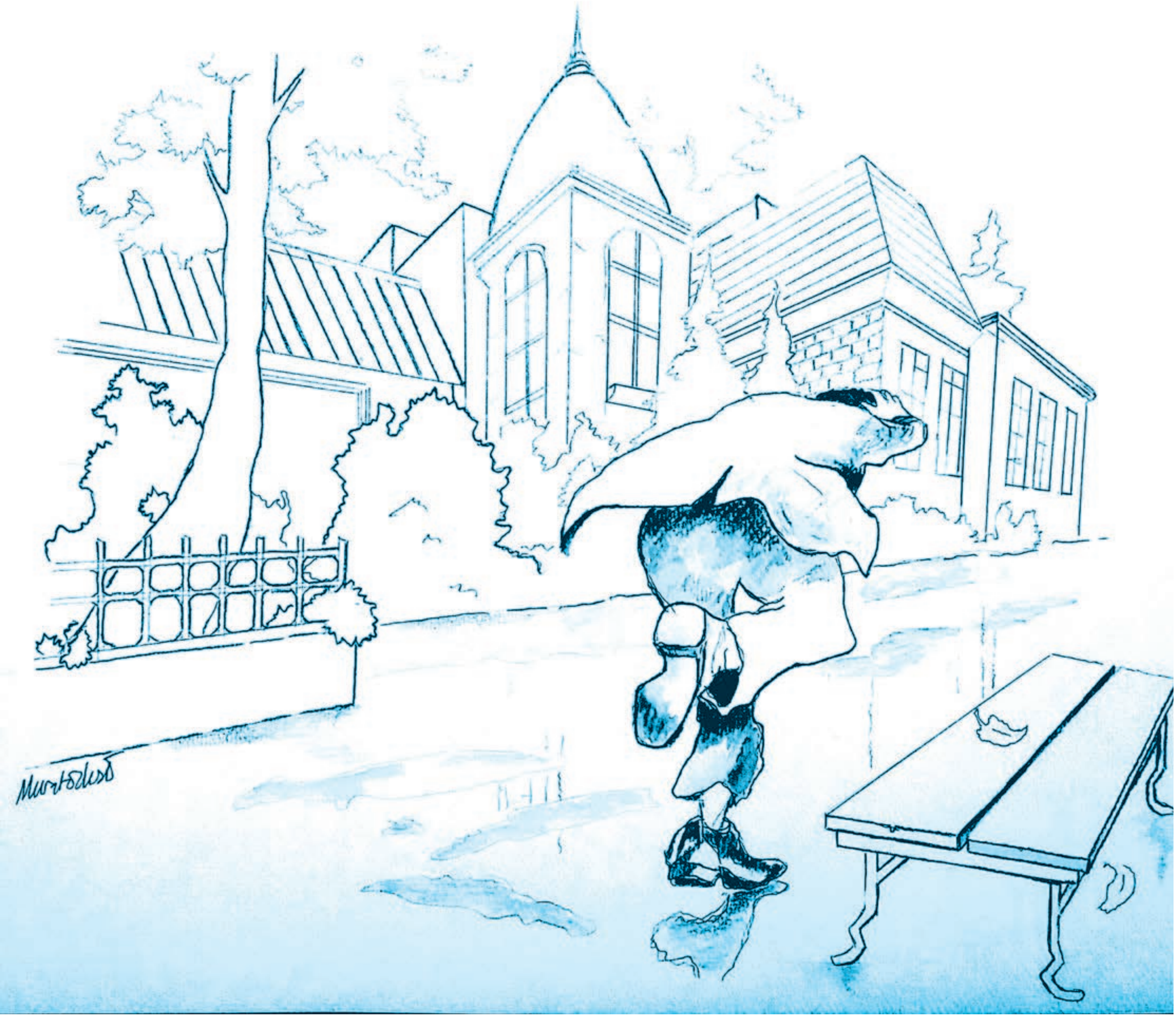

КРАЯТ НА ЗЛОТО

Д-р Лямиа Левент АБУЛ

ПРЕДЦИТЕ НИ СА КАЗАЛИ, ЧЕ ОНЕЗИ, КОИТО НЕ КЪТАТ В СЪРЦАТА СИ СКЪПОЦЕННАТА ДОБРОТА, КРАЯТ ИМ СЪЩО КАТО НАЧАЛОТО НЯМА ДА Е ДОБЪР. ЕТО КАКВО КАЗВА СААДИ ШИРААЗИ ВЪВ ВРЪЗКА С РАЗКАЗА ЗА ДВАМАТА БРАТЯ: КРАЯТ НА ЛОШИТЕ В НИКАКЪВ СЛУЧАЙ НЕ МОЖЕ ДА БЪДЕ ДОБЪР!

Нима земната шир не е арена на борбата между доброто и злото? В този живот всеки човек се подлага на различни изпитания по

доброта или лошотии. Някои застават на страната на доброто и постигат щастие на двата свята. А други записват името си в списъка на лошите и животът им пропада на този и на отвъдния свят.

Какво казва големият мъдрец Саади Шираази? „В никакъв случай краят на лошите не може да бъде добър!“ И ни разказва приказката за двамата братя,за да може оне-

зи, които слушат да чуят и да си направят извод от това.

...Някога преди много години един султан имал двама синове. Те са били много сръчни и умели в боравенето със саби и управлението на войските. Баща им се погрижил да израснат като смели, знаещи и с добри помисли хора. Дошло време и султанът се разболял и за да не може след смъртта си синовете му да се скарат, той разделил страната си на две.

Принцовете били твърде доволни от живота си, защото и на двамата хазните били пълни догоре, имали са многобройна войска и плодородни земи. Само че след смъртта на баща им единият от братята избрал пътя на добрините, за да може името му да се прослави с добро, а другият избрал пътя на злините, за да може да забогатее още повече.

Справедливият принц закрилял своя народ като решил да се отнася към тях с любов и уважение. В неговата страна бедните, немощните и самотните хора заживяли щастливо. Защото за тях той разкрил приюти и гостилници. Всички при него като се почне от бедняка и се стигне до войника, от еснафа до занаятчията са били доволни от

положението си и живеели щастлив и благополучен живот. Тъй като страната жънела непрекъснато успехи, то и хазната му се напълнила догоре. След като падишахът е бил справедлив и народът сит, престъпленията в страната му намалели. Всички хора бягали да живеят в тази страна. Казано накратко, в нея не само че не бодели тръните на розите, но дори листата им не докосвали хората. Най-големите учени преклонили глава пред ферманите на падишаха, когото народът обожавал. А принцът, който искал хората да го споменават с добро след него, благодарил пред Рабби заради благополучието си.

Що се отнася до другия принц, който жадувал да има повече богатства и пари, нещата не вървели добре. Защото той искал да напълни догоре хазната си. Затова започнал да налага и да събира тежки данъци от селяните и занаятчиите. Той турил ръка върху стоките на търговците. Бедните са обеднели още повече. Нещастните и самотните хора изпаднали още повече. Поради стремежа си да натрупа по-големи богатства той спрял дори и да яде.

Пътят, който беше избрал не беше верният и правилният път, но поради своя страст да забогатее, той не обърна внимание на наставленията и препоръките на мъдрите хора. Данъците, които събираше насила бяха толкова високи, че народа взе да измира от глад и бедност. А войниците му останали без подкрепа, взели да се разпръскват. Търговците, които узнали за гнета му в страната, взели да не се отбиват в нея. Селяните вече не сеели нивите си, еснафът престанал да работи. Попаднал в ръцете на бедността и глада, народът пъшкал под тежкия ярем.

Враговете на принца, чиито очи били заслепени от безкрайните му желания като видели плачевното състояние на страната му решили, че е дошло време да действат. Вражеските армии, които нападнали страната я завладели открай до край. Разграбили и кое що имал и принца. Прахът изпод копитата на вражеските коне засенчили хоризонта и небесата. Дните на благополучие на принца били останали далеч в миналото. Той целият изпаднал в нищета и немилост. Сега от никого не можел да очаква помощ. Черните проклятия на народа не му давали покой. Тогава първенците на града се събрали и се явили пред падишаха и му рекли: «Бъди щастлив, царю! Свърши се с управлението на онзи изедник. Неговият път беше погрешен, намеренията му бяха лоши. Вместо да управлява с праведни закони, той реши да избере гнета“.Казано накратко, онзи който не носи в сърцето си добрината като най-голяма скъпоценност, а действа с насилие и краят им не ще бъде благополучен както и началото. Така са рекли предците ни. Към този разказ за съдбата на двамата братя Саади Шираази добавя още: „Никога краят на лошите хора не може да бъде добър!“

КАКЪВ Е СМИСЪЛЪТ НА НАШИЯ ОРУЧ?

Джемал ХАТИП

Много от хората на днешно време се питат, защо спазваме оруч, какъв е смисъла от нашето гладуване и каква е потребността на Аллах Теаля от нашия оруч?

По принцип отговорът на този въпрос за един истински вярващ би трябвало да бъде доста лесен и прост. Тъй като той знае, че мюсюлманинът спазва оруч не поради това, че Аллах Теаля има нужда от неговия глад, а поради това, че Той Всемилостивият е заповядал това. А щом като Негова е заповедта, непременно някаква мъдрост се крие в нея. И Той най-добре познава своите раби и знае, кое дело е добро за тях, и кое - зло.

Аллах Теаля създал хората, за да живеят и градят този свят. Изпратил пратеници, за да ги изведат от тъмнината на невежеството към светлината на науката и вярата. Дарил ги с безброй блага – разграничил ги от животните с разум и красив лик, дрехи и прехрана...В айет от Свещения Коран се казва: „И ако пресмятате благодеянията на Аллах, не ще ги изчислите. Аллах е опрощаващ, милосърден.“ (ен-Нехл, 16:18). В замяна на всички тези ниимети и блага, Той поискал от тях да се молят единствено на Него, и да не Го съдружават с други божества, защото единствено Той заслужава техните молитви и ибадет, след като е Създателят на всичко, което

съществува във вселената.

Човекът, който се обръща с обич към Аллах Теаля, чувства, че най-напред самият той има необходимост от това да Му служи. И точно това чувство заема място в основата на потребността му да прави ибадет. Ето за това, този, който истински обича своя Създател, винаги се старае към Неговото задоволство и постоянно търси пътища да живее изцяло според повелите Му. Това се споменава и в Свещения Коран, където Премъдрият Аллах повелява: „Сътворих Аз джиновете и хората единствено за да Ми служат. Не искам от тях препитание и не искам да Ме хранят. Аллах! Той е Даващия препитанието,...“ (ез-Зарийат, 51: 56-58)

Мюсюлманинът, който вярвайки върши своите ибадети и осъзнава, че е раб на Аллах, постоянно ще се чувства спокоен, и ще се радва на това, че се е отдал на своя Всемилостив Господар. Така продължавайки да върши добри дела, постоянно ще се отдалечава от злото. А това отдалечаване от злото сами по себе си е една от ползите на оруча и неговото спазване.

В предание от Пратеника на Аллах (с.а.с.) се казва: „Който не изостави да клевети и да върши поквари, нека знае, че Аллах не се нуждае от неговия глад и жажда (т.е. няма необходимост от неговия оруч).“ (Бухари, Тирмизи)

Освен това, спазването на оруч допринася редица ползи на човека:

Насочва го към извършването на добри дела, и го опазва от непристойните навици. В Корана се повелява: „О, вярващи, предписано ви е говеенето, както бе предписано и за онези преди вас, за да се побоите” (ел-Бакара, 2: 183)

Лишавайки се за известно време от земните страсти, човек се научава на самоконтрол, и започва да забелязва, че светът не е изграден единствено от материалните удоволствия, а има и други – душевни. Така той придобива опит за преодоляване на нервите и гнева си. Учи се на търпение и издръжливост и това да свиква с трудностите и проблемите на живота.

Човек научава най-добре стойността на нещата, които

притежава, след като ги загуби. Оручът ни дава доста важни поуки. Тези, който за известно време не може да се възползва от дадените му блага, след това по-добре ще осъзнае стойността им. Той се научава да ги използва по-точно и правилно.

Знаем ситият не може да възприеме състоянието на гладния, то може да бъде осъзнато единствено от този, който също е бил гладен. Чрез оруча чувствата за състрадание у човека спрямо бедните нарастват. Защото те се появява най-често по време на страдание. Така той започва да им съчувства и ги съжалява, научава се да им помага.

Чрез оруча човекът остава в ибадет през целия ден. Той изпитва огромно удоволствие от това. Така от сутринта до вечерта постоянно преживява сладостта на ибадета си към Аллах Теаля. Това състояние му дава възможност душевно да се възвиси до нивото на меляйкетата. А щастието, което задоволството на Аллах предоставя в душевния свят на човека, е най-високата степен, която допринася спазването на оруч.

Милосърдният Аллах повелява: „Онези, които вярват и вършат праведни дела, те са най-добрите от творенията. Въздаянието им при техния Господар са Градините на Адн, сред които реки текат, там ще пребивават вечно и завинаги. Аллах ще е доволен от тях и те ще бъдат доволни от Него. Това е за всеки, който се страхува от своя Господар. (ел-Беййине, 98: 7-8).

Милостинята фитра – „Зекят-ул фитр“

Значението на думите зекят и фитра

Думата „зекят“ на арабски означава „почистване, почисти го“ и още „порасна, увеличи се“. Милостинята е наречена зекят поради това, че почиства имуществото и става причина то да се увеличи. А буквалният превод на думата „фитр“ е разговяване. Милостинята фитра е наречена така поради това, че в повечето случай се дава при разговяване, тоест в последната вечер на месец Рамазан или преди байрамския намаз.

Мъдростта от даването на тази милостиня.

Милостинята фитра до известна степен осигурява временно препитание за бедните, което им дава възможност да се включат в байрамският празник и така всички мюсюлмани да са щастливи през този ден и да празнуват заедно. Пратеника на Аллах (с.а.с.) е казал: „Дайте на бедните, за да ги спасите от просия в този ден – тоест байрамския празник.“ От друга страна милостинята фитра поправя допуснатите грешки и недостатъци по време на рамазанския оруч и така мюсюлманите, които са държали оруч през Рамазана навлизат в байрама чисти и опрестени от Аллах (с.т.). В предание разказано от Ибн Омар (р.а.) се казва: „Милостинята фитра беше заповядана, за да почисти вярващите от лошите постъпки и слова, които са допуснали през месец Рамазан…“ (Муснед Ахмед)

За кого е задължителна милостинята фитра?

Милостинята фитра е задължителна (фарз) за всеки мюсюлманин и мюсюлманка, роб или свободен, малък или голям. В предание от Ибн Омар (р.а.) се разказва: „Пратеника на Аллах (с.а.с.) стори милостинята - зекят-ул фитр задължителна за всеки мюсюлманин и мюсюлманка, свободен и роб, малък и голям…“. (Бухари) И тези, които не дават тази милостиня извършват харам и трябва да направят тевбе пред Аллах (с.т.).

Кои хора са задължени да дават фитра?

Всеки мюсюлманин, който разполага със добри финансови средства е задължен да дава фитра както за него самият, така и за семейството му. Някои от учените са казали, че под добри финансови средства се има изпредвид това, човек да разполага със средства, с които може да прекара той и семейството му три дена и три нощи, а според друго виждане един ден и една нощ. Така, че всеки, който смята, че има възможност да даде тази садака, трябва да я даде.

Размерът на садаката фитра

По времето на Пратеника на Аллах (с.а.с.), а и векове след него, тази садака се е давала във вид на дълготрайни зърнени продукти – фурми, сухо грозде, ечемик, жито и т.н., поради това, че тези продукти са били най-употребяваните по това време. С течение на времето някои от учените са приели, че даването на тази милостиня в парични суми е по-ползотворно и тази сума се определя според стандарта на страната и възможността на човека, който иска да даде садаката фитр.

Основната граница, която е определена за една фитра през 2015г. в България е 4.00 лв., но тази сума може да бъде увеличена според желанието и доходите на човекът, който иска да я даде.

Кога трябва да се дава тази садака?

Според предание разказано от Пратеника на Аллах (с.а.с.) се казва: „Който я даде (тоест зекят-ул фитр) преди намаза тя ще му бъде приета за фитра, а който закъснее и я даде след намаза, това е само милостиня.“, което означава, че фитрата трябва да бъде дадена най-късно преди кланянето на байрамският намаз. А в предание от Ибн Омар (р.а.) се разказва, че понякога давали фитрата един или два дена преди байрама. Което означава, че ако има полза от това, тя може да се дава и един два дена преди байрама.

Кой в семейството трябва да дава тази садака?

Задължен с даването на милостинята фитр е главата на семейството. Той трябва да даде фитра както за себе си, така и за всички други членове на семейството, които е длъжен да гледа – жена, деца, сестра, майка, баба и т.н. Ако мъж или жена знаят, че никой от тяхното семейство няма да даде фитра за тях, то те са длъжни сами да дадат тази милостиня.

На кого трябва да се дава фитрата?

Основната класа, които заслужават милостинята фитра са бедните хора - мюсюлмани. Тя може да се дава също на сираци, вдовици, старци, ученици, дружествата и организации, които се занимават с издръжката на тези хора.

НОЩТА НА МОГЪЩЕСТВОТО „ЛЕЙЛЕТ-УЛ-КАДР“

Джемал Хатип

Всемилостивият Аллах сторил някои места и времена предпочетени пред останалите. От местата предпочетена е Мекка, тъй като там е Домът Кеабе. От месеците предпочетен е месец Рамазан, тъй като в него е нощта Кадр, която е по-добра от хиляда месеца, а тя е предпочетена пред останалите вечери, тъй като в нея е низпослан Корана, Книгата, в която няма съмнение – напътствие е тя за богобоязливите.

Откъде идва наименованието Кадр?

Тази нощ взима найменованието си от глагола „ка-де-ра“, което означава „ценя, оценявам нещо, нещо скъпо, определям нещо“. И тъй като нощта Кадр се равнява на хиляда месеца, което ще рече 83 години и четири месеца, а това се равнява на един живот, то би трябвало тя да бъде оценена както трябва от нас.

Според друго виждане, нощта Кадр е наречена така, защото в нея се определя поминъка на рабите и всичко, което ще се случи в идната година.

А според някои от учените, тя е наречена така, защото ибадетът извършен в нея е скъп и ценен пред Аллах (с.т.).

Защо е ценна тази нощ?

Защото в нея е низпослан Корана. „Ние низпослахме Корана в нощта Кадр.“ (97:1)

Тя е по ценна при Аллах от хиляда месеца. „Нощта на могъществото е по-добра от хиляда месеца.“ (97: 3)

През тази нощт меляйкетата слизат на земята с добро, милост и благодат. „Слизат ангелите и Духът [Джибрил] през нея – с позволението на своя Господ – за всяка повеля.“ (97: 4)

В нея няма зло и вреди. „Мир е тя чак до началото на развиделяването.“ (97: 4)

Защото тази нощ е благословена при Аллах. „Низпослахме я Ние (т.е. книгата) в благословена нощ. Ние предупреждаваме.“ (44: 3)

В нея се определя поминъка на рабите и всичко, което ще се случи в идната година. „В нея се решава всяко мъдро дело.“ (44: 4)

Аллах (с.т.) опрощава греховете на вярващите. Пратеника на Аллах казва: „Който прекара нощта Кадр вярвайки и очаквайки наградата си единствено от Аллах, ще му бъдат опростени всички минали грехове.“ (Бухари и Муслим)

Кога е тази нощ?

Нито в Свещения Коран, нито пък в сунната на Пратеника (с.а.с.) не е определено с точност времето и датата на този свещена нощ. Може би мъдростта в това е, хората да не се съсредоточават в една единствена вечер през месец Рамазан, тъй като целият месец и всички вечери в него са ценни пред Аллах (с.т.).

В предание от Пратеника на Аллах (с.а.с) се казва: „Търсете нощта Кадр в последните десет вечери на месец Рамазан.“ (Бухари и Муслим), а в предание: „в нечетните вечери - тоест, 21, 23, 25, 27, 29-та вечер)“

Според Ибн Аббас, Ибн Омар, Убей ибн Кааб и десетки други от сподвижниците на Пратеника (с.а.с), нощта Кадр е двадесет и седмата нощ от месец Рамазан. Може би поради тази причина мнозинството от мюсюлманите са приели, че именно тази вечер е нощта Кадр. И все пак Аллах (с.т.) знае най-добре! (вж.; Ибн Хаджер, Фетх-ул Бари, 5/171)

РОЛЯТА И ЗНАЧЕНИЕТО НА ВИСШИЯ МЮСЮЛМАНСКИ СЪВЕТ

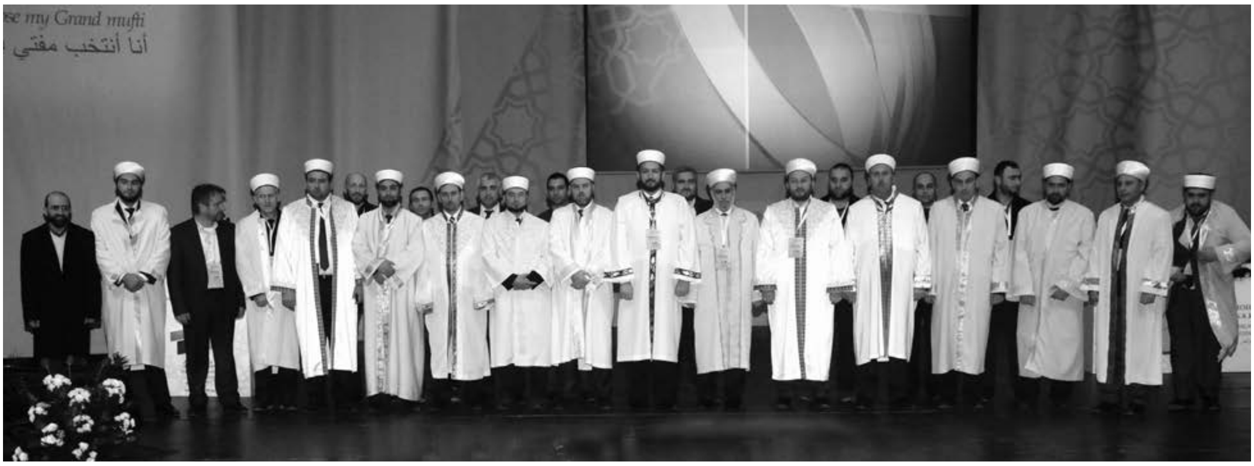

Досега за Висшия мюсюлмански съвет (ВМС) почти не е писано, затова мъглата около него възпрепятства много хора да разберат какво представлява този съвет и каква е целта от съществуването му. Именно поради това в рамките на поредица от няколко статии бих желал да покажа мястото, значението, историята и функциите на тази значима структура на Мюсюлманското изповедание.

Висшият мюсюлмански съвет е един от висшите ръководни органи на Мюсюлманското изповедание и най-висшата инстанция в периода между две национални мюсюлмански конференции. Погледнато от исторически аспект тази структура на изповеданието в различни периоди е придобила различни форми, компетенции и функции, които може да бъдат разгледани в отделна институционална ретроспекция.

Според настоящия основен нормативен акт, Устава на Мюсюлманското изповедание, приет на Националната мюсюлманска конференция, проведена на 24 януари тази година, Висшият мюсюлмански съвет е централен колективен ръководен орган на Мюсюлманското изповедание и се състои от 25 души (чл. 28), чийто мандат е 5 години (чл. 31). Висшият мюсюлмански съвет провежда заседания най-малко веднъж на три месеца. Дневният ред за заседанията се подготвя от председателя и се изпраща до всеки член на Съвета. По въпроси, които не са включени в дневния ред, Съветът може да взема валидни решения, ако са приети с мнозинство повече от ½ от присъстващите. (чл. 32) Мащабите на компетентността и функциите на съвета, които са определени в чл. 35 от Устава на МИ.

Настоящият състав на Висшия мюсюлмански съвет е съставен от мюфтии, наместник-мюфтии, бивши и настоящи преподаватели в образователните ни институции, имами, председатели на настоятелства и служители на районни мюфтийства, предложени и избрани след проведени консултации (истишаре) в търсене на ефективността и баланса в дейността на изповеданието и необходимостта от отговаряне на очакванията на мюсюлманската общност, изразени гласно или негласно в различни моменти през изминалия период.

Съветът (шура) е отражение на тевхида в нашата организация и в нашите дела. Съветът е последване на сюннета на Мухаммед (с.а.с.) и пътя на неговите благословени сахабии. В 38-и айет на сура Шура Аллах Теаля повелява: «И те са онези, които откликват на своя Господар и изпълняват намаза, и по делата се съвещават помежду си, и раздават от онова, което им даваме за препитание.»

Виждаме, че шурата представлява много важен момент в исляма, тя е споменатата заедно с една част от основните принципи на исляма. Освен това споменатият айет е низ-

послан в Мекка, когато мюсюлманите все още са малцинство. В шурата има берекет, резултатът от нея е мъдростта. Затова тя е един от най-важните фактори за развитието на мюсюлманската общност.

Също така в 159-и айет на сура Ал-и Имран е повелено: „И се съветвай с тях по делата! А решиш ли нещо, уповавай се на Аллах! Наистина Аллах обича уповаващите се Нему.“

Този айет вече ни посочва подхода във вземането на решенията и прилагането им, което се изразява в обстойното анализиране на проблема, въз основа на което се взема решението и се пристъпва към прилагането му с очакване на резултата от Аллах. Както се казва в един стих:

Пръсни семето, ако не израсне, земята да се посрами!

Лъкът, който не улучи целта си, да се засрами!

Жребецо, впускай се безспирно,

Ако се пръснеш, кобилата, която е родила да се засрами!

Ако сме направили необходимото по отношение на вземане на решенията, без съмнение, резултатът ще бъде в наша полза – дори привидно да е в наш ущърб. Защото Расулюллах (с.а.с.), който е окачествен от сахабиите като най-често съветващият се, независимо от това, че получава вахий, в един хадис-и шериф е казал: „Аллах стори шурата милост за моята общност. Онези от тях, които се съветват помежду си, не ще бъдат лишени от правдата. А онези, които изоставят съветването, не ще се избавят от грешката.“

В съвета има рахмет и берекет, защото се обединяват умствените усилия, още повече сърцата в името на доброто. Шурата сплотява и укрепва общността. А както е известно и от легендата с пръчките на хан Кубрат „Съединението прави силата!“, особено когато обединението е в името на Аллах. Ние в нашия кратък живот го видяхме, надявам се отсега нататък също да преживеем щастливи моменти в резултат на единството ни в мислите и чувствата, сплотеността в делата.

Ведат С. Ахмед
Председател на ВМС

НИСАБ И ФИТРЕ ЗА 2016 Г.

Главно мюфтийство на Мюсюлманското изповедание в Република България уведомява мюсюлманската общност в страната, че на свое заседание, проведено на 23. 05. 2016 г. в София, Комисията по фетва взе следните решения:

1. Нисабът за зекята, който ще се дава през месец рамазан 2016 г., е 4600,00 (четири хиляди и шестстотин) лева.
2. Фитре (садака-и фитр) за 2016 г. е най-малко 5,00 (пет) лева на човек.

Изчисленията са направени въз основа на решенията на Комисия „Фетва”, взети на 15.08.2009 г., с които се посочва начина на определяне на размера за нисаб на зекят и фитре.

Пожелаваме ви достойно посрещане и ползотворно прекарване на свещения месец рамазан, който започва на 6 юни 2016 г. и е изпълнен с берекет и Аллахова благодат!

ДА НЕ РАЗГЛАСЯВАМЕ НЕДОСТАТЪЦИТЕ

Осман Нури ТОПБАШ

Нашият Пейгамбер ни заповядва: «Ако един раб скрива недостатъците на друг раб на този свят, то Аллах в деня на къямета ще скрива неговите недостатъци». /Муслим, Бирр, 72/

„В скриването на недостатъците бъди като нощта!“ Хз. Мевляна

Според преданието един ден Хз. Иса попитал апостолите си: „Ако видите, че ваш събрат по време на сън се разголил неудобно поради вятъра, какво бихте направили?»

Апостолите без колебание му отговорили:

„Незабавно бихме го покрили.“

Хз. Иса обаче да привлече вниманието им върху нещо друго, поради което възразил по следния начин:

„Не! Може би вие изцяло ще го разгънете, та да се еидят срамните му части!»

Като чули неговото възражение апостолите много се учудили. „Господарю, рекли те, та може ли подобно нещо? Никой не би допуснал подобна безнравствена постъпка!»

Отговора, които дал Хз. Иса, с който ги предупреждавал е бил дълбоко смислен:

„Когато някой от вас чуе нещо за своя събрат по вяра или когато види някой негов недостатък, не добавя ли още нещо от себе си и не ги ли разгласява? Ето това не е нищо по-различно да разтворите още малко срамните части на човека. А вие винаги го правите!»

Много важно нещо е в човешките взаимоотношения да не се издирват неприличните и срамните неща. Нещо повече,дори когато случайно е видял или бил свидетел на нещо подобно да го скрива.

Впрочем, Всевишния Аллах с повелята Си в сура Худжурат, 12 забранява издирването на недостатъците и скритите страни на даден човек като казва: „И не се дебнете, и не злословете един за друг!»

Пейгамбера ни повелява: следното относно скриването на недостатъците:

„Който скрие позора и недостатъците на някой мюсюлманин, то и Аллах Теаля скрива срамотите и недостатъците му“. /

Бухари, Мезалим; Муслим, Бирр, 53/

„Който скрие позора на своя другар, то и Аллах в деня на къямета ще скрива неговия позор. А който разкрие позора на своя събрат по вяра, то и Аллах разкрива неговия позор. Дори да е в дома му ще го изложи». /Ибн-и Маадже, Худут, 5/

Издирването и излагането на показ било на личните, на семейните или пък какви да са тайни страни, може да стане причина за тяхното душевно разстройство. Защото хора, които са учудени, че техните недостатъци са известни на всички, могат да загубят и чувството за срам и свян. А човек лишен от свян е способен на всичко.

Тук трябва да се види дали недостатъка засяга само индивида или обществото. Защото няма нещо, което да пречи на разкриването и разгласяването на някакъв позор или недостатък, който има вероятност да навреди на обществото. Нещо повече, това дори е важно и необходимо с оглед защитата на обществото.

По-правилно е обаче онези недостатъци, които не вредят на обществото, а засягат единствено личността на събеседника, да му се обяснят по подходящ начин и език.

Впрочем нашият Пейгамбер дори да знаеше виновното лице в дадена общност, той обясняваше случая като обществено явление и предпазваше цялото общество от подобни недостатъци. Друг път за да почувстват, че допуснатите грешки не прилягат на извършителите им, той правеше, че погрешно ги е разбрал: «Какво става с мене, че така ви виждам?»

Пак нашия Пейгамбер като чуеше нещо лошо, не казваше: «Онзи защо така се изразил?» а казваше «Какво им става на хората, че говорят какво ли не?» /Ебу Давуд, Едеб, 5/

От друга страна всеки човек може да допусне грешки и да си има недостатъци. Този, който се занимава със собствените си недостатъци вместо чуждите, върши полезна дейност. По такъв начин той освен, че се спасява от греховете, а увеличава и своята зрялост като поправя грешките си. Впрочем, нашият Пейгамбер повелява: Нека да приеме дори известия онзи, който вместо да се занимава с позора на другите да се занимава със собствените си недостатъци.»

Всеки би желал неговите грешки да бъдат опростени и забравени. Всеки търси пътищата за излизане от тегобата на страданието, от грешката на верния път. А този, който мисли така, но не прощава на другите и продължава да издирва техните недостатъци, постъпва крайно недостойно!

Такива хора Хз. Омер предупреждава по следния начин:

„Не може да има милост за немилостивия. Онзи, който не умее да прости, не може да бъде опростен."

Следният случай разкрива по най-добрия начин как един вярващ трябва да възприеме хората:

Един човек дълги години бе другарувал с Ибрахим Етхем хазретлери. Веднъж другарят му го попитал:

„Познаваме се от много дълги години. Ако те помоля, би ли ми казал онези неща, които виждаш в мене и не ги харесваш?" При този въпрос хазретът му отговорил със следните многозначителни слова:

„Но аз никога не съм те гледал с такива очи!"

Шейх Саади пише:

„Знай, че онези, които на този свят виждат само добрите страни на другите, утре в Съдния ден не ще се забележат техните недостатъци».

О, разумний! Знай, че розата цъфти до трънните. Каква работа имаш ти с трънните? Бери розите само... Ако обаче в природата ти е залегнал навика винаги да виждаш само недостатъците, ти не би могъл пауна нищо друго освен дрезгав глас и дълги крака".

В заключение ще кажа: Тъй като Аллах Шеаря скрива и опрощава безброй грешки и наши недостатъци, то нека и ние, рабите, да бъдем прощаващи и скриващи недостатъците. Защото онези, които носят в сърцата си любовта на Аллах Теаля, обичат да прощават и да скриват недостатъците.

Нека и ние да простим на рабите на Аллах, за да може и Той да ни прости в най-необходимия момент. Защото Всевишния в един от свещените айети пита:

„Не бихте ли желали Аллах да ви опрости?" /Нур, 22/